

NVPB brainstormsessie met de gehele branche

pagina 38

- ▣ Vierde editie Benelux Pest
- ▣ Productinformatie blootstelling bestrijdingsmiddelen
- ▣ Europese regelgeving in de praktijk
- ▣ Caid concentraat toelating vervalt
- ▣ De belanghebbenden bij de kwaliteit

KLAAR VOOR HET VLEGENSEIZOEN!

NIEUW

Chameleon[®] VEGA

CHAMELEON VEGA WIT

Nieuwe ultraslanke technologie -
nu ook in wit

NIEUW

Naturale

SUNBURST[™] NATURALE

Naturel & Elegant Discreet

NIEUW

Nemesis[®] QUATTRO

NEMESIS QUATTRO

Robuust & Krachtig Efficiënt

Het blad voor de plaagdierbestrijdingsbranche wordt twee keer per jaar gepubliceerd in een oplage van 1500 stuks.

Redacteur

Dr. ing. Joeke Nijboer

Redactioneel medewerkers

Fernande Hazewinkel / Martin Spiljard / Rinus van Zanten

Geeft de stand van zaken weer binnen de plaagdierbestrijdingsbranche. Pest Control News staat voor informatie verstrekking en uitwisseling van gedachten. Nieuws, artikelen, brieven, reacties, adreswijzingen etc. kunt u zenden aan:

NT Services, t.a.v. Pest Control News

J. Nijboer
Struisvaren 21
2661 PW Bergschenhoek
Nederland
telefoon: 31 (0)10-5290420

E-mail: Joeke@pestcontrolnews.com

Voorpagina

Helikopterje gebruikt om vogels te verjagen.
Zie pagina 22

Advertenties

Voor informatie betreffende advertenties kunt u contact opnemen met de redactie of uitgever van dit blad.

Advertenties dienen minimaal drie weken voor het verschijnen van het blad in het bezit te zijn van de redacteur of uitgever.

Ontwerp

Albatross Marketing

Druk

PEN
E-mail: info@pen.be
Tel. +32 014 62 23 90

In deze uitgave

28 Cyborginsecten

13 Europese regelgeving in de praktijk

Vanaf De Zijlijn

- 5 Vierde editie Benelux Pest
- 6 Presentaties tijdens Benelux Pest 2012
- 9 KillgermRIWA infodagen 2013: Innovatie
- 10 Productinformatie belangrijk na blootstelling aan bestrijdingsmiddelen
- 11 Plaagdieren in huizen en hun gewichten
- 13 Europese regelgeving in de praktijk
- 15 Muizenbestrijding in steden en interval lokazen

Conferentie Verslagen

- 19 PestWorld in Boston

Technische Zaken

- 22 PPD faunaspecialist
- 24 Super Caid concentraat komt te vervallen per 31 juni 2012
- 26 50 jaar Insektokill
- 30 Brabantse Ongedierte Verdelging
- 32 Bed bug monitor dé bedwantsen monitor als antwoord op de vraag vanuit de markt

Nieuws Van De Brancheorganisatie

- 35 De belanghebbenden bij kwaliteit
- 38 NVPB brainstormsessie met de gehele branche
- 39 Samenwerking met de NVPB, teleurstelling of niet?
- 40 Integrated Pest Management
- 41 Plaagdiermanagement: Probleem of kans?

Wie is Wie / Agenda

- 42 Agenda

© Pest Control News Limited 2012.

Niets uit deze uitgave mag op enigerlei wijze worden overgenomen zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever. Pest Control News aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid voor aangeleverd materiaal zoals advertenties en teksten. Pest Control News aanvaardt geen claims voortvloeiende uit advertenties of resultaten naar aanleiding van het gebruik van middelen en producten.

Pest Control News houdt zich het recht voor om artikelen te weigeren.

VAN DE REDACTEUR

Ook dit jaar was Benelux Pest een succes met meer dan 250 bezoekers. Ook de standhouders vonden het een succes en verschillende hebben zich reeds ingeschreven voor Benelux Pest 2013. Het is zeker een aanrader voor diegenen die nog nooit geweest zijn. Ontmoet de fabrikanten en distributeurs eens, luister naar de sprekers en geniet 's avonds van het ongedwongen, succesvolle lopend buffet. In dit nummer van PCN treft u een impressie aan van Benelux Pest 2012.

Steeds meer en meer raken ook plaagdierbestrijders ervan overtuigd dat ze het gebruik van biociden moeten beperken omdat die, hoe goed ze ook werken, een negatief effect hebben op de natuur. We moeten proberen zo duurzaam mogelijk om te gaan met de natuur. IPM is een methode waarbij de hoeveelheid biociden in het milieu wordt verminderd. In een brochure met als titel "Duurzaam gebruik van rodenticiden als bestrijdingsmiddelen in de EU" wordt uitgebreid ingegaan op duurzaamheid en ons milieu. Ook bij bedrijven slaat duurzaamheid meer en meer aan. Lagerwey bestrijdt houtaantastende insecten en soms moeten ze ook houtdelen vervangen. Daar wordt FSC hout voor gebruikt. Ik hoop dat meerdere bedrijven soortgelijke duurzame methodes gaan volgen.

Biociden zijn een belasting voor het milieu en het is terecht dat de overheid ze zoveel mogelijk wil beperken. Alleen moet dat niet ten koste gaan van de bestrijding van plagen. Halverwege 2013 is Caid vloeibaar niet meer toegelaten. Dat betekent dat er geen speciale mengsels meer kunnen worden gemaakt die wél aantrekkelijk zijn voor muizen en speciaal voor zwarte ratten.

In veel gevallen nemen zwarte ratten de beschikbare kant en klaar lokazen niet op en moet er gebruik worden gemaakt van speciale mengsels met Caid vloeibaar, afgestemd op de voedselsoorten die ze op die locatie opeten. Dat betekent dat de zwarte ratten dan niet bestreden worden maar zich kunnen uitbreiden met alle gevolgen van dien. Hopelijk hebben de bevoegde ontheffingsinstanties begrip voor de noodkreten van de plaagdierbestrijders. Zo niet, dan zijn de gevolgen van de uitbreiding van zwarte ratten en in sommige gevallen muizenplagen niet te overzien. Misschien kunnen schadeclaims dan wel ingediend worden bij de instanties die zorgen voor de toekenningen.

Vele, vooral kleinere plaagdierbestrijdingsbedrijven, hebben kritiek op het functioneren en het lidmaatschapsbeleid van de NVPB. Tijdens een bijeenkomst op 15 oktober zijn dat soort zaken uitgebreid besproken. Belangrijk daarbij is dat zaken als lidmaatschap, inspraak en informatieverspreiding zodanig op elkaar afgestemd zijn dat meerdere bedrijven het nut inzien lid te worden van de NVPB. De NVPB wil de gehele branche zo goed mogelijk vertegenwoordigen dus ook de kleinere

bedrijven betrekken in het geheel. Het bestuur van de NVPB zal één en ander afwegen en hopelijk zal het resulteren in een naar buiten treden met één gezicht van de branche.

Mijns inziens is het van belang dat men elkaar begrijpt. Het gevoel van "Wij zijn machtig en sterk en die kleinere bedrijven hebben altijd iets" moet verdwijnen binnen de NVPB en van de kleinere bedrijven het gevoel "Je hebt er niets aan en zij zitten er voor hun eigen belang, trekken zich niets van ons aan en het is duur". Dit Calimero effect (ik ben klein en zij zijn groot) moet verdwijnen.

Voor zowel leden als niet-leden geldt dat het gemakkelijk is kritiek te leveren op de andere partij. Dat is voor beide partijen een veilig uitgangspunt maar men moet de stap (durven) nemen om dat te overbruggen in het belang van ons schitterend vakgebied!

En dan moet mij nog iets van het hart. Ik vind het nog steeds erg vreemd dat we een kennisinstituut hebben dat niets te maken heeft met onze brancheorganisatie, dat we twee opleidingsinstituten hebben, twee exameninstituten en twee keurmerken. Het is weer typisch Nederlands!

Joeke Nijboer

Minder wespen deze zomer

Goed nieuws voor mensen die allergisch zijn voor wespensteken: deze zomer vliegen er minder wespen rond dan in voorgaande jaren. Dat meldt de Wageningen Universiteit.

Normaal gesproken zijn er in augustus veel wespen, maar het wisselvallige weer van de afgelopen negen maanden heeft veel wespen de das omgedaan. In december en januari was het een stuk warmer dan normaal. De insecten werden daardoor maanden eerder wakker terwijl er nog weinig bloemen in bloei stonden. De warme periode werd in februari gevolgd door een aantal weken van streng winterweer, wat veel wespen niet overleefden.

De insecten die de kou overleefden, kregen in juni en juli te maken met nat weer en lage temperaturen. Die omstandigheden hebben de populatie verder aangetast. Volgens de Wageningen Universiteit zijn er op een aantal plaatsen zelfs 80 procent minder wespen dan anders.

Lokaal is echter wel sprake van overlast door veel muggen. Dat heeft alles te maken met de bijzondere weersomstandigheden dit jaar in Nederland, aldus insectdeskundigen Arnold van Vliet en Sander Koenraadt van de Wageningen Universiteit (WUR).

www.nu.nl 19 augustus 2012

Vierde editie Benelux Pest

De tijd gaat snel. Na Zoetermeer, Berkel-Enschot is nu voor de tweede keer op de schitterende locatie "Edda Huzid" in Voorthuizen de 4e editie van Benelux Pest gehouden, de enige vakbeurs op gebied van plaagdierbestrijding en -beheersing in de Benelux.

Dinsdag 25 september

Om 07:15 uur begonnen de vaste standbouwers van Holland Reclame en Standbouw uit Zeewolde met hun werk om 30 stands in de 2 hallen van Edda Huzid te plaatsen. Ervaren als deze mensen zijn, stonden de stands al keurig rond 13:00 uur klaar om de standhouders voor inrichting van de stand te ontvangen.

Allereerst KillgermRiwa, waarvan een delegatie uit Engeland tijdig gearriveerd was en langzamerhand gedurende de middag de andere standhouders, die hun uiterste best deden hun stand zo attractief mogelijk in te richten.

Om 20:00 uur verlieten we de locatie om in het hotel van een welverdiende maaltijd te genieten. De stemming kwam er hierbij al goed in. Uiteraard iedereen op tijd naar bed om fris en uitgerust aan de beursdag te kunnen beginnen, uitzondering daar gelaten!

Woensdag 26 september.

Vanaf 08:30 uur druppelden de bezoekers binnen waar ze werden opgewacht door Rienke Tintel en Nick Van der Eycken (zie foto). Zij zorgden voor registratie en uitgifte van een draagtas waarin de bezoekers hun foldermateriaal en monsters konden meenemen.

Al snel was het gezellig druk bij de stands en om 10:00 uur begon de reeks van presentaties door standhouders in de Motivatie zaal. Vanaf het begin van de presentaties werden deze al druk bezocht. De presentaties liepen als een rode draad door het beursgebeuren heen, met als hoogtepunt de presentatie van mevrouw Esther de Lange, Europarlementariër, in samenwerking met de heer Bert Spierings. Onderwerp van de presentaties: Europese regelgeving in de praktijk, EU biociden regelgeving.

Met de verdeling van de stands over 2 beurszalen hadden de bezoekers veel meer ruimte en inzicht om de stands die zij wilden bezoeken te vinden. Wellicht een nadeel dat standhouders soms vonden dat het minder druk leek omdat alles ruimtelijk verdeeld was over twee zalen. Bij de stands van KillgermRiwa en PestWest konden bezoekers zich vergapen aan de ongelofelijke kunsten van een goochelaar Ferry Gerats. Geweldig!

Een herhaling van vorig jaar, de spectaculaire workshop Roofvogelshow van Birds@work onder leiding van Rob van Dipten en Nina Marx op de buiten terreinen van Edda Huzid. Hartelijk dank Nina en Rob en uiteraard jullie medewerkers voor jullie vakmanschap en inzet tijdens de show.

Na sluiting van de beurs exact om 16:30 uur, begonnen de standhouders aan het uitruimen van hun stands, waarna om 17:00 uur de standbouwers arriveerden om de zalen weer leeg te maken voor een volgend evenement.

Ondertussen konden bezoekers, standhouders en genodigden zich vermaken aan de bar tijdens het Happy Hour, waar traditioneel Bayer als sponsor optrad. Een klein aantal deelnemers zagen wij bij de buitenactiviteit "Boogschieten".

Om 19:30 uur werden de gasten uitgenodigd om deel te nemen aan een nieuw concept dineren, het Walking Dinner. Gedurende de avond werd een 7-tal kleine hapjes geserveerd die genuttigd konden worden aan statafels, maar ook aan tafels waar men rustig kon zitten eten en discussiëren. Deze wat lossere formule werkte prima naar ieders tevredenheid. Er ontstond nu meer gelegenheid om met iedereen een praatje te maken.

Tijdens de avond werden de gasten gezellig bezig gehouden door een wervelende en enthousiaste 3 mans band uit Columbia. De organisatie had tevens voor een sneltekenaar gezorgd die de hele avond geen minuut rust heeft gekend. Menig bezoeker ging met een geweldig portret naar huis.

Rond 23.00 uur kwam de bus voorgereden om de gasten die in het nabij gelegen hotel verbleven weg te brengen. In de bar van het hotel werd nog tot diep in de nacht nagepraat!

Onze hartelijke dank gaat uit naar de volgende sponsors;

*Bayer	Michel Wimmers	Happy Hour
*Dupont	Rodney Bell	Bus transport
*Bell Lab.	Brady Hudson	Badges
*BASF	Gavin Wood/Thomas Deuscher	Muziek
*PestWest	Frederic Hurstel	Goochelaar
*KillgermRiwa	Marc van Zanten	Boogschieten
*Killgerm Group	Jonathan Peck	Sneltekenaar

Conclusie:

Al met al een goed bezochte, succesvolle beurs met enthousiaste deelnemers en ook dit jaar nieuwe standhouders uit de Benelux, Duitsland, Italië, Zweden, Slovenië en de UK.

Voor de thuisblijvers een gemiste kans maar die krijgen zeker weer een gelegenheid om een volgend keer wel onze unieke beurs te bezoeken.

Wij gaan alles met elkaar evalueren en nemen snel een besluit wanneer de 5e editie van de Benelux Pest weer zal plaats vinden. U hoort snel van ons.

Ik wil ieder die betrokken is geweest bij de organisatie van de beurs hartelijk dank zeggen voor hun tomeloze inzet en vaak veel geduld gedurende de maanden voorafgaand en tijdens de beurs.

Namens Pest Control News, Rinus van Zanten

Presentaties tijdens Benelux Pest 2012

Tijdens Benelux Pest 2012 gaven verschillende standhouders een presentatie over hun producten.

Als eerste was PestWest Engeland aan de beurt. Dit bedrijf is producent van elektrische vliegenvangers. PestWest liet zien dat er een nieuwe trend op het gebied van elektrische vliegenvangers is waarbij rekening wordt gehouden met een milieuverantwoorde benadering. Een voorbeeld daarvan is de nieuwe Nemesis Quattro. Dit apparaat is van metaal, een waarschuwingslamp brandt wanneer het aan is, het is gemakkelijk te bedienen en is voorzien van quantum technologie. Deze technologie bestaat uit 4 tl lampen van elke 14 watt die dezelfde hoeveelheid UVA produceren als zijn bekende voorgangers, maar wel 20% minder energie gebruiken. Deze vliegenvangers bestaan uit minder glas dan andere vliegenvangers en de tl-lampen bevatten minder chemicaliën doordat ze kleiner zijn.

De hierboven genoemde aspecten kunnen een verkoopargument zijn van de plaagdierbestrijder aan zijn klant. Zeker wanneer de plaagdierbestrijder zijn klant voorrekenet dat dit apparaat hem € 20,00 bespaart per jaar.

Verder werd een aantal elektrische vliegenvangers getoond uit de zogenaamde decoratieve lijn. Deze vliegenvangers kunnen door hun vorm discreet worden opgehangen. Hierin zit een 20 Watt compact tl-lamp die de vliegen aantrekt. De vliegen worden weggevangen door een kleefplaat. Deze vliegenlampen zijn te verkrijgen in zilver grijs, zwart, wit of met een bamboe omhulsel.

De tweede presentatie werd verzorgd door Silvanderson uit Zweden, producent van onder andere feromonen en lijmplanken.

De derde presentatie werd gegeven door PestScan, het bedrijf dat oplossingen heeft voor de plaagdierbestrijdingsbranche met zijn barcode scannen, digitale rapportage en detectiesystemen.

De vraag is altijd "wat hebben we er aan"? Het antwoord is simpel: steeds meer klanten willen het, de directe concurrenten van de plaagdierbestrijders gaan het ook steeds meer gebruiken en wanneer het goed wordt gebruikt, levert het geld op.

Wat kan de plaagdierbestrijder ermee? Alle waarnemingen met betrekking tot het voorkomen van plaagdieren op een locatie kunnen gemakkelijk gerapporteerd en geanalyseerd worden. Daarnaast kan er informatie over wering, voorraad en planning in het systeem worden opgenomen evenals klanteninformatie en plattegronden. Naar aanleiding van analyses en statistische vergelijkingen van de verkregen informatie kan de plaagdierbestrijder zijn werkzaamheden dusdanig plannen dat zijn controles zo efficiënt mogelijk zijn.

Vervolgens was het de beurt aan Zapi Italië. Dit bedrijf produceert rodenticiden en insecticiden en is een nieuwkomer op de markt. We zullen zeker spoedig meer over zijn producten horen.

Ook Frowein Duitsland is een producent van rodenticiden en insecticiden. Deze keer werd een aantal producten getoond waarmee bedwantsen kunnen worden waargenomen, gemonitord en bestreden.

De Gerinol producten bevat de actieve stof Geraniol. Dit is een nieuwe stof (acyclic monoterpene allylclacohol) die reeds gebruikt wordt op het hygiëne- en gezondheidsgebied. Een gedeelte van het product bevat etherische oliën zoals plamarosolie, geranium olie en rozenolie. Het is ontwikkeld om bedwantsen te bestrijden, maar ook tuinmieren, huisvliegen, vogelmijten, luizen en vlooiën. Het product wordt opgenomen door het ademhalingsstelsel van het plaagdier en/of lost het uitwendig skelet op waardoor er verstikking of uitdroging ontstaat. Het product is uitermate geschikt op plekken waar er sprake van resistentie is. De gerinol producten bestaan uit Gerinol-S (een schuimspray), een Gerinol-spray en een Gerinol wateroplosbaar product.

In de middag was er nog een presentatie van P+L Engeland. P+L is producent van Elektrische vliegenvangers en Vogelweringsystemen

Als laatste verzorgde Pestion Nederland een presentatie over non-tox pest control solutions. De TrapSIM lokdoos werkt op basis van een communicatie module die volledig autonoom functioneert. Het plaagdier loopt de lokdoos in waarna de kleppen van de lokdoos dicht vallen. Vervolgens wordt na de vangst door de unit een bericht verstuurd naar de TrapSIM Server. Daarna gaat de unit in een passieve modus om stroom te besparen, totdat hij weer op scherp staat. De batterij die erin zit, wordt gegarandeerd voor 15 jaar waardoor enkele duizenden berichten kunnen worden gestuurd.

De TrapSIM Server kan dusdanig geprogrammeerd worden dat een sms of email naar de plaagdierbestrijder wordt gestuurd wanneer een knaagdier is gevangen die door de plaagdierbestrijder verwijderd moet worden. De TrapSIM portal kan gebruikt worden voor het bewaren van gegevens van meerdere klanten en meerdere locaties en is gratis in gebruik. Daarnaast heeft het portal meerdere mogelijkheden zoals een module met een plattegrond waar de lokdoos staat en een overzicht van de historische gegevens.

Mits goed gebruikt kan het een interessant verdienmodel zijn voor de plaagdierbestrijder. Het is een knaagdiercontrole systeem dat bij specifieke omstandigheden tijdelijk of permanent kan worden ingezet en dat direct informatie geeft gedurende alle dagen en uren van een jaar wanneer er een knaagdier gevangen is.

Voor meer informatie over de hierboven genoemde producten kunt u contact opnemen met uw distributeur zoals KillgermRIWA Benelux.

BEDWANTSEN WORDEN EEN STEEDS GROTER PROBLEEM

Rentokil brengt nieuwe bestrijdingsmethode naar Nederland.

Bedwantsen worden een steeds groter probleem in Nederland. Het aantal aanvragen dat bij Rentokil Pest Control binnen komt voor de bestrijding van bedwantsen stijgt sterk: in de laatste drie jaar is dit aantal verdubbeld. In Nederland is er elke dag wel een locatie die met een bedwantsenplaag geconfronteerd wordt.

Steeds meer Nederlandse hotels en huishoudens worden geconfronteerd met bedwantsen, ook wel bekend als wandluus of bedbug. Dit ongedierte nestelt zich in en rondom bedden en veroorzaakt al snel een plaag waar bewoners en hotelgasten veel last van kunnen hebben. Reisbagage is de grootste bron van besmettingen, maar ook (tweedehands) meubelen kunnen 'dragers' van bedwantsen zijn. Daardoor is het ongedierte nu ook al te vinden op universiteiten en in kantoren.

Bedwantsen verspreiden zich snel en zijn moeilijk te behandelen. Om aan de groeiende vraag naar een effectieve oplossing te voldoen heeft Rentokil Pest Control een nieuwe behandeling voor de bestrijding van bedwantsen in Nederland geïntroduceerd: de Entotherm hittebehandeling.

De in het researchcentrum van Rentokil ontwikkelde Entotherm hittebehandeling wordt in de Verenigde Staten, Groot-Brittannië en Duitsland al enkele jaren succesvol ingezet voor de bestrijding van bedwantsen. Peter Whittall, Technisch Directeur bij Rentokil licht toe: "Rentokil investeert veel in innovatie, om ervoor te zorgen dat wij onze klanten doeltreffende behandelingen aanbieden. De ontwikkeling van Entotherm zal een radicale verandering brengen in de manier waarop Rentokil insecten bestrijdt en ervoor zorgen dat behandelingen snel en effectief zijn."

Entotherm is een mobiel systeem wat droge, verplaatsbare hitte overbrengt op een afgesloten ruimte – groot of klein. De hete lucht warmt de kamer en

de inhoud op tot een nauw gevolgde temperatuur, hoog genoeg om alle levensstadia van de bedwantsen te doden. Entotherm doodt alle bedwantsen in slechts één behandeling, die doorgaans niet langer dan een dag duurt. De warmte doodt de bedwantsen door de balans van de eiwitten in hun lichaam en de wasachtige lagen aan de buitenkant van het insect te verstoren, waardoor uitdroging optreedt. De Entotherm methode richt geen schade aan aan meubilair en aan de inrichting van de behandelde ruimte.

Om de veiligheid en doeltreffendheid van de behandeling te verzekeren, worden op meerdere plaatsen in de ruimte warmtesondes geplaatst. Deze warmtesondes volgen en registreren het opwarmingsproces op afstand.

Voor een veilige en effectieve hittebehandeling is technische en operationele expertise noodzakelijk. De medewerkers van Rentokil Pest Control hebben daarom een gespecialiseerd trainingsprogramma gevolgd, waardoor zij in staat zijn de biologische en gedragsmatige aard van bedwantsen te herkennen en de Entotherm hittebehandeling op een succesvolle manier in te zetten.

Rentokil biedt naast Entotherm ook de conventionele behandeling met insecticiden aan.

...voor een *creatieve* uitstraling van uw communicatie

eikendreef 4 | B-2350 vosselaar | T 0032 (0)14 622 390 | E info@pen.be

En de prijs gaat naar .. Van Werven Bedrijfshygiëne

Tijdens Benelux Pest 2012 in Edda Huzid kom men in de KillgermRIWA stand een prijs winnen. Diverse personen en bedrijven deden daar aan mee, maar kan er maar één winnen en dat werd Jorald van Werven. In oktober overhandigde Hans van Bont, vertegenwoordiger van KillgermRIWA Benelux, de prijs, een fles whisky van een bekend label.

De heer Van Werven is eigenaar Van Werven Bedrijfshygiëne, een jonge bedrijf. Het bedrijf is gestart in mei 2011 en is gevestigd in Voorthuizen. Het werkterrein beslaat voornamelijk de Veluwe waarbij alle voorkomende werkzaamheden op het plaagdierbestrijdingsgebied worden uitgevoerd. Daarnaast houdt het zich bezig met het schoonmaken van bedrijven. Dus met recht kan worden gezegd dat Van Werven een totaal pakket levert.

Als een nieuwe speler op de markt was Benelux Pest 2012 een goede manier voor hem, om eens te kijken wie er nu eigenlijk achter de producten staan die hij gebruikt. Als liefhebber van whisky kwam de fles in goede handen terecht. Ook volgend jaar hoopt Van Werven weer aanwezig te zijn om de nieuwste ontwikkelingen te volgen op het plaagdierbestrijdingsgebied en wie weet weer een fles whisky te winnen.

Voor meer informatie over het bedrijf kijk op <http://www.wervenbedrijfshygiene.nl>.

BENELUX PEST IS EEN BEGRIP IN DE BRANCHE

Op woensdag 26 september 2012 is voor de vierde keer Benelux Pest gehouden en voor tweede achtereenvolgende keer in Edda Huzid in Voorthuizen. Gezien de opkomst kan met recht worden gezegd dat Benelux Pest geland is binnen de branche en Edda Huzid dé plaats is. Meer dan 250 personen hebben de 43 stands bezocht. Niet alleen de bezoekers vonden de beurs interessant, maar ook de standhouders. Hieronder een paar reacties:

Rodenator Nederland (Hein Vermin)

Op de beurs hebben wij ons goed kunnen presenteren met de Rodenator. Er waren genoeg belanghebbenden en mededoordat wij een vernieuwend product presenteerden, waren er veel geïnteresseerden. De gehele organisatie was goed geregeld, er werd niks aan het toeval overgelaten, en daarom liep alles gesmeerd.

Wij willen de organisatie en medewerkers van de beurs bedanken voor de goede service.

Reactie Cleanup Mobile (Anton Rops)

Deze beurs biedt Cleanup Mobile een uitgelezen kans om ons product onder de aandacht te brengen van bedrijven in de branche. Cleanup Mobile heeft unieke eigenschappen die zich het beste laten zien via direct contact met geïnteresseerden. Nadat de beurs was aangekondigd, hebben we ons meteen ingeschreven.

Aan belangstelling geen gebrek. Bezoekers bleken bijvoorbeeld onder de indruk van de complete automatisering die Cleanup Mobile biedt: vanaf het offertetraject, tot elektronische registratie met elektronisch logboek, en uiteindelijk de facturering die volledig verzorgd kan worden door het pakket. Er is ook uitgebreid gesproken over bedrijfszekerheid. De door ons gekozen apparatuur voor de service medewerkers zijn degelijk en het werken ermee is niet afhankelijk van een continu functionerend internet. Mocht er een internetstoring zijn, dan kan het werk gewoon doorgaan.

Inmiddels is Cleanup Mobile een speler die een flink aantal jaren ervaring heeft in deze branche. We zijn een vaste speler en begrijpen wat er nodig is. Dat heeft zich vertaald in efficiënte software waarbij de ongediertebestrijder zich thuis voelt. Geïnteresseerden kunnen ons altijd benaderen voor een vrijblijvende demonstratie.

Pestion (Pascal van Zoggel)

Het belangrijkste product voor Pestion was uiteraard de TrapSIM. We hebben daar veel aandacht voor gekregen.

Frowein (Nicole Ammann)

It was the first time for us to participate at the Benelux Pest and it was a good opportunity to get an overview of the PCO market in the Netherlands, Belgium and Luxembourg. We presented our product Detmolin P / Detmolin P RIWA, as well as our new products like the bed bug monitor, the pro-inspection case and the "Gerinol-product line" with the active ingredient Geraniol. Throughout the day we had a lot of interesting conversations with the PCO's.

Everything was very well organised and the atmosphere of the venue was fantastic. Thanks a lot to Rinus and his team who did a great job!

PestWest (Fred Hurstel)

I think that Benelux Pest was once again a successful event with a strong attendance. The exhibition venue is adequate and allows us to properly showcase our products, although its location means that it is relatively far to reach from parts of Belgium and Luxembourg. We took full advantage of the event to highlight our latest offerings, like the brand new Nemesis Quattro industrial EFK and the new decorative range comprising of the Sunburst models. We noted that many pest controllers were informed about our newest products and in several cases had seen them before, which is a tribute to the market coverage of our partner, Killgerm Benelux. It does however lessen the importance of the exhibition unless we are able to exhibit something new and exciting on a yearly basis for the event, which in our industry is a challenge. The other main interest of an exhibition remains, that is to catch up with customers and colleagues from the industry. The PCN Dinner event which follows Benelux Pest has actually become the better event to catch up with customers, for those that can attend obviously. Overall, the whole day was certainly thoroughly enjoyable and well worth our investment.

The presentation we gave focused on the latest trends in the market influencing UV fly control units. We briefly explained how we have adapted our new products to the need we all have to be more environmentally responsible and avoid wasting energy in line with recent European Directives (RoHS notably).

PestScan (Jan Smit)

Ik vond het weer leuk om op de beurs te staan. Vooral het mogen houden van de presentatie heb ik als hoogtepunt ervaren.

Wel ben ik van mening dat het beter zou zijn de beurs eens in de twee jaar te organiseren. Echt heel druk was het ook weer niet. Ik sprak net een klant van mij (Blue Holding, Rijswijk) die uit zichzelf ook aangaf dat om het jaar voldoende zou zijn. Maar ik laat het graag aan jullie over!

Bell Laboratories (Brady Hudson)

Thanks for the mail . . . I guess that this is a bit of a difficult one for me as I wouldn't normally be covering the Benelux territory, however on behalf of Bell Laboratories, the exhibition was very successful, we had plenty of interest in the new products we have launched and some great discussions.

The PCN dinner was a perfect way to unwind after the show, and network with our customers and distributors alike.

NVPB (Jan Verschoor)

De NVPB heeft met plezier deelgenomen aan de vakbeurs Benelux Pest 2012. Tijdens de beurs heeft de NVPB zich gepresenteerd met een stand. Met verschillende deelnemers is uitgebreid gesproken over de huidige politieke ontwikkelingen, de problematiek in de praktijk op het gebied van de etikettering en de toegevoegde waarde van het NVPB-lidmaatschap.

Daarnaast heeft de NVPB veel vragen over het Keurmerk Plaagdiermanagement kunnen beantwoorden en hebben verschillende deelnemers zich aangemeld voor het symposium dat heeft plaatsgevonden op 15 oktober 2012. De NVPB is verheugd dat een groot aantal leden tijdens de beurs aanwezig is geweest. Dit getuigt van de professionele opvatting van haar leden.

Bayer (Dick van Brienen)

De Benelux Pest biedt voor ons als fabrikant een mooie gelegenheid om nieuwe producten te presenteren. Zo stond in onze stand de nieuwe Rodilon range, bestaande uit 3 verschillende formuleringen, centraal. Naast het bieden van informatie van nieuwe en bestaande producten is de Benelux Pest een plek waar we direct in contact kunnen komen met de vakmensen en kunnen leren van de praktijkervaring die zij meenemen. Om meer inzicht te krijgen wat de PCO'er belangrijk vindt hebben we vooraf een enquête formulier opgesteld. Zo wilden we graag weten hoe ze over merkproducten dachten; gaan ze voor prijs of kwaliteit; proberen ze nieuwe innovatieve producten of blijven ze toch liever bij het oude bekende; is IPM onderdeel binnen hun ongediertebestrijdingsplan; waar halen ze hun informatie vandaan; hoe worden de uitgevoerde bestrijdingen geregistreerd, etc. Veel bezoekers hebben het enquêteformulier ingevuld en werden beloond met een gratis Ezi-doser. De Ezi-doser meet met 1 klik (0,5 g) de juiste dosering voor 1 liter spuitvloeistof K-Othrine WG250.

Kortom een waardevolle dag.

INFODAGEN 2013: INNOVATIE

Apeldoorn 19 maart, Gilze Rijen 20 maart

De KillgermRIWA Infodagen 2013 staan weer voor de deur. We hebben ervoor gekozen om een pakkende en uitdagende titel te gebruiken voor deze dagen: Innovatie

Aanleiding voor innovatie is het besef dat de verandering geen keuze is, maar absoluut noodzakelijk. Bij innoveren, hoe moeilijk of traag dit proces kan zijn en hoeveel inspanningen het vraagt. Het is de methode waarbij de ondernemer en zijn medewerkers bepalen welke richting het opgaat. Die keuzes kunnen voor iedereen weer anders zijn. Innoveren is het beheersbaar maken van het proces.

Innovatie is het gevolg van acceptatie van het fenomeen „verandering en de juiste reactie erop”. Kiezen voor andere werkwijzen, andere methoden, andere producten of combinaties hiervan.

We zullen stilstaan bij feromonen van muizen en hoe die mogelijk kunnen worden gebruikt om het gedrag van knaagdieren te beïnvloeden. We zijn al een heel eind opgeschoten van het moment dat het feromoon van een mot werd ontdekt (één geurcomponent) en de ontrafeling van de 30.000 geurcomponenten van de urine van de huismuis.

Ook gaan we dieper in op het ontstaan van resistentie bij knaagdieren. Wat kunnen en mogen we verwachten bij de inzet van rodenticiden? Is er een nieuwe categorie of type rodenticiden te verwachten, zo ja, wanneer?

Voorbeelden van innovatie in andere markten die leidend kunnen zijn in plaagdierbeheersing.

Splitting van WGGA in een WG en WA. Als voorbeeld de gewasbescherming.

Ook zullen we stilstaan bij de ontwikkelingen in de industrietak plaagdierbeheersing. Denk hierbij aan wel lid of geen lid van een werkgeversorganisatie zijn. Lidmaatschap van de NVPB of lidmaatschap van een vakvereniging. Hoe vertegenwoordigen we onszelf het best? Moeten we ons richten op de overheid, opdrachtgevers, medewerkers, vakbroeders etc. Moeten we ons hierbij richten op een specifiek thema? Ons imago aanpassen? Is kwaliteit nog steeds een belangrijk thema en hoe geven we hieraan inhoud? Keurmerk of individuele service?

We zien u graag terug in Apeldoorn of Gilze Rijen!
Bert Spierings

Productinformatie belangrijk na blootstelling aan bestrijdingsmiddelen

Het Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (NVIC) informeert (dieren-) artsen, apothekers en andere hulpverleningsinstanties over symptomen en behandeling van acute vergiftigingen. Het NVIC is hiervoor 24 uur per dag, alle dagen van het jaar, telefonisch bereikbaar en ontvangt jaarlijks ruim 45.000 informatieverzoeken. Om goed te kunnen informeren, is kennis nodig van de samenstelling en de toxicologische eigenschappen van producten waarmee gebruikers in contact kunnen komen. Het NVIC was sinds zijn oprichting in 1959 onderdeel van het RIVM maar sinds half 2011 onderdeel van het Universitair Medisch Centrum in Utrecht.

Na elke blootstelling geeft het NVIC advies op maat. Niet alleen de werkzame stoffen zijn van belang maar ook de overige ingrediënten, zoals bijvoorbeeld het gebruikte oplosmiddel. Een opgave van de exacte concentraties van de ingrediënten is belangrijk voor een nauwkeurige risicoschatting na blootstelling. Is het een lichte, matige of ernstige vergiftiging? Is ziekenhuisopname nodig of valt het wel mee en kan observatie in de thuissituatie plaatsvinden? Gedetailleerde informatie over de samenstelling van het betrokken product helpt dus om de mate van zorgverlening op juiste wijze af te stemmen. Zo worden onnodige behandelingen vermeden en gewenste behandeling bijtijds ingesteld.

In 2011 werd het NVIC 1090 keer geconsulteerd over blootstellingen in de categorie 'bestrijdingsmiddelen en desinfectantia'. Insecticiden, rodenticiden en ontsmettingsmiddelen vormen hierin de top 3, gevolgd door de herbiciden, middelen ter verjaging van insecten en middelen tegen slakken. In veel van de gemelde vergiftigingsgevallen zijn de slachtoffers jonge kinderen die uit nieuwsgierigheid een hapje of slokje van een product nemen. Bij volwassenen kan onzorgvuldig gebruik leiden tot blootstelling met mogelijke vergiftigingsverschijnselen tot gevolg.

Wetgeving

Degene die gevaarlijke producten op de Nederlandse markt brengt of heeft gebracht, is verplicht om informatie over deze producten bij het NVIC aan te leveren. Ook wijzigingen in de naam van het product en de samenstelling moeten worden gemeld. Een melding na het uit de handel nemen van een gevaarlijk product is gewenst.

De verplichting tot aanlevering volgt uit artikel 45 van CLP Verordening 1272/2008. Hierin staat dat elke Europese lidstaat een instantie moet aanwijzen waar informatie over gevaarlijke mengsels genotificeerd kan worden. Dit artikel is eveneens van toepassing op gewasbeschermingsmiddelen en biociden.

In Nederland is het NVIC in het Warenwetbesluit 'Deponering informatie preparaten' (Staatsblad 1996, nr. 38) aangewezen als de ontvangende instantie. Productinformatie wordt strikt vertrouwelijk behandeld en uitsluitend gebruikt voor medische doeleinden. De informatie wordt niet aan derden ter inzage gegeven of medegedeeld.

De uitvoering van het Warenwetbesluit wordt bij bedrijven gecontroleerd door de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA).

Procedure van aanleveren

Voor de notificatie van productinformatie heeft het NVIC een beveiligde website ontwikkeld:

www.productnotificatie.nl. Met deze website kan productinformatie eenvoudig worden aangeleverd door een productnaam en reden van aanmelding (nieuw, mutatie, uit de handel) in te voeren en één of twee PDF-bestanden op de computer te selecteren door middel van browsen.

De verwerking bij het NVIC verloopt geheel automatisch en de informatie is direct beschikbaar voor de telefonische informatieverstrekking. Tot nu toe is via de website (in gebruik sinds 2009) voor ruim 38.000 producten informatie aangeleverd.

Copyright NVIC

De procedure van aanlevering is wettelijk vastgelegd in de 'Warenwetregeling elektronische productnotificatie (EP)' (Staatscourant Nr. 15507 van 15 oktober 2009).

Als formaat van de productinformatie accepteert het NVIC:

- een veiligheidsinformatieblad (VIB) met
- additionele informatie over de samenstelling van het product (zie onder voor de eisen).

Het VIB en de additionele informatie kunnen worden aangeleverd als aparte documenten of gecombineerd in één verbeterd VIB. Alle documenten behoren te worden aangeleverd als PDF-bestanden.

Vereisten aan productinformatie

Voor het opgeven van de samenstelling accepteert het NVIC de onderstaande drie mogelijkheden.

Optimale opgave:

- Complete samenstelling: alle bestanddelen, zonder het gebruik van ondergrenzen.
- Exacte concentraties voor alle bestanddelen.

Alternatieve opgave:

- Complete samenstelling: alle bestanddelen, zonder het gebruik van ondergrenzen.
- Exacte concentratie voor bestanddelen geclassificeerd als: T+, T, C, Xi, Xn.

Vertaald naar de classificatie volgens de CLP Verordening komt dit overeen met classificaties voor gezondheidsgevaaren. Gedefinieerde concentratieranges (zie onder) voor de overige bestanddelen.

Minimum opgave:

- Complete samenstelling: alle bestanddelen, zonder het gebruik van ondergrenzen
- Gedefinieerde concentratieranges: <0,1%, 0,1-1%, 1-5%, 5-10%, 10-20%, 20-30%, 30-50%, 50-75%, 75-100%. Alternatief: <0,1%, 0,1-1%, 1-5%, 5-10%, 10-15%, 15-30%, 30-60%, 60-100%

De algemeen geldende chemische naamgeving van de bestanddelen behoort te worden opgegeven met de corresponderende CAS-nummers. Het vermelden van EINECS-nummers en een opgave van de gevaarsclassificatie per bestanddeel is optioneel, maar zeer gewenst.

Contact

Voor meer informatie over productnotificatie of om een account voor www.productnotificatie.nl aan te vragen kan contact worden opgenomen met het NVIC. Bij voorkeur per e-mail (productnotificatie@umcutrecht.nl) zo nodig telefonisch (088-755 8561). Informatie over de procedure en vereisten aan de productinformatie is eveneens beschikbaar in een informatieblad (<http://www.umcutrecht.nl/subsite/nvic/Productinformatie/>) en op de productnotificatie website.

Voor meer informatie over de taken van het NVIC en het NVIC jaarverslag zie: <http://www.umcutrecht.nl/subsite/nvic/Acute-vergiftigingen/>

Plaagdieren in huizen en hun gevaren

In de oktober nieuwsbrief van de WHO stond een artikel over het voorkomen en de gevaren van plaagdieren in en rondom huizen.

Een huis of appartement is gemaakt voor mensen om daarin te wonen, te werken en te leven. Wanneer plaagdieren zich daar ook in gaan vestigen kan dat een aantasting van de privacy, gezondheid en de sociale status van een persoon betekenen. Bovendien kan het stress opleveren. Ook plaagdieren rondom een huis kunnen overlast geven en een gevaar voor de gezondheid betekenen. Door toenemende handel- en goederenvervoer, uitbreiding van bewoonde gebieden en klimaatveranderingen kunnen ziektes veroorzaakt door plaagdieren zich verspreiden.

Het is moeilijk om de gevolgen van de milieuveranderingen op de verspreiding van ziektes door plaagdieren aan te tonen omdat daar weinig informatie over bekend is. Zelden worden diagnosis gesteld van ziektes verspreid door plaagdieren tenzij ze duidelijk zichtbaar zijn. Dat komt mede doordat medici de gevaren van het verspreiden van ziektes door plaagdieren niet onderkennen. Betere diagnostiek dan ook nodig. Een slechte gezondheid wordt regelmatig veroorzaakt door slechte woonomstandigheden en het kan voorkomen dat de aanwezigheid van knaagdieren daar een rol bij speelt.

Twee WHO LARES (World Health Organisation Large Analysis and Review of European housing and health Studies) onderzoeken hebben aangetoond dat 60% van de woningen in 8 onderzochte steden in het afgelopen jaar een infectie van plaagdieren hebben gehad. Bedwantsen, luizen en vlooiën die zich voeden met bloed van mensen kunnen grote invloed hebben op de geestesgesteldheid en kunnen ziektes overbrengen. De LARES onderzoeken toonden een duidelijk verband aan tussen met plaagdier geïnfecteerde omgevingen en het voorkomen van depressies, migraine, allergieën en astma. De LARES onderzoeken toonden aan dat personen van alle leeftijden psychische en sociale stress ondervinden wanneer er ratten of muizen aanwezig zijn in hun woning. In woningen waar kakkerlakken voorkomen hebben bewoners drie keer vaker hoofdpijn dan in woningen waarin geen kakkerlakken voorkomen.

De aanwezigheid van bruine ratten en muizen is een kenmerk van slechte woonomstandigheden en een slecht woonomgeving. Ze komen vooral voor als er sprake is van:

- Oudere huizen in slechte staat van onderhoud
- Veel eenvormige gebouwen en huizen met een hoge bezettingsgraad
- Verouderde en kapotte infrastructuur zoals kapotte riolen
- Slechte omgevingsfactoren zoals zwerfafval, achterstandswijken etc

Meerdere parasieten en ziektes worden overgebracht door knaagdieren dan men tot nu toe had gedacht. De meest bekende ziektes zijn builenpest en de ziekte van Weil (*Leptospirosis*). Ratten kunnen ook infecties met wormen, protozoën en bacteriën overbrengen zoals haarwormen (*Capillaria spp.*), zweepwormen (*Trichuris spp.*), Q-koorts (*Coxiella burnetii*), pseudotuberculosis (*Yersinia enterocolitica*) en

toxoplasmosis (*Toxoplasma gondii*). Wanneer ratten geïnfecteerd zijn met ziektes die normaal overgebracht worden door katten, vertonen ze een gedragsverandering waardoor ze gemakkelijker door katten kunnen worden gevangen en daardoor de katten infecteren waardoor de ziektes zich gemakkelijker verspreiden. Muizen kunnen naast besmetting met protozoën ook besmet zijn met virussen zoals het Hantavirus dat overgebracht kan worden door mensen.

Aangetoond is dat wanneer er weinig ratten in een omgeving zijn, er minder ziektes zijn dan wanneer er sprake is van een hoge rattendichtheid in een bepaald gebied. Wanneer in gebieden met eenzelfde grote rattendichtheid alleen rattenbestrijding plaatsvindt als er geklaagd wordt, is de kans kleiner dat er ziektes worden overgebracht dan in gebieden met slechte woonomstandigheden waar niet geklaagd wordt.

Hoewel rattenbestrijding in eerste instantie vooral gericht was op de bescherming van de oogst en van gebouwen is die nu steeds vaker gericht om verspreiding van ziektes te voorkomen.

Kleine, nauwelijks zichtbare en verborgen plaagdieren worden soms ook gevonden binnen woningen. Meestal hebben ze geen negatieve invloed op de gezondheid. Maar er zijn ook sommige soorten die wel invloed hebben op de gezondheid en het welzijn van mensen. Een drietal soorten kunnen worden onderscheiden:

Materiaalaantasters zoals stof- en boekluizen (*Psocoptera*)

Deze soorten zijn de belangrijkste materiaal aantastende plaagdieren. Het zijn onschuldige en meestal vleugellose bewoners van vochtige huizen waar onvoldoende ventilatie is. Stof- en boekluizen kunnen onder voor hen gunstige omstandigheden massaal voorkomen in bibliotheken, meubilair, kelders, keukens en huisplanten. Ze leven van nauwelijks zichtbare algen op voedsel, van schimmel, behang, tijdschriften en boeken. Door een goede ventilatie en verhoging van de temperatuur kan het aantal aanzienlijk worden verminderd. Naast de veroorzaakte schade kunnen ook allergische reacties ontstaan.

Voorraad aantasters (*kevers en torren*)

De meeltor (*Tenebrio molitor*) komt regelmatig voor in voorraden. Ze behoren tot de grotere voorraadaantastende insecten. De meeltor en zijn larven tasten zetmeelrijke producten aan zoals graan, meel, deeg en bakkerijproducten. Om verdere verspreiding van meeltorren te voorkomen moeten geïnfecteerde voedingsmiddelen worden weggegooid en oppervlaktes waarop die voorraden liggen moeten worden schoongemaakt. Om meeltorren te voorkomen moeten voorraden bij voorkeur worden opgeslagen in plastic dozen.

Stekende wantsen

Bekend is dat de bedwants, *Cimex lectularius*, bloed zuigt bij mensen en primaten. Maar er zijn meerdere wantsen die bloed zuigen zoals de duiven- en vleermuizenwants. Wanneer er een duiven- of vleermuizenwering heeft plaatsgevonden, kunnen deze dieren niet naar hun schuilplaats terugkeren waar de wantsen zich nog wel bevinden. Na een periode van circa een half jaar worden deze wantsensoorten hongerig en gaan op zoek naar een nieuwe gastheer. Ze kunnen een woning binnendringen en mensen gaan steken om bloed te zuigen. Hoewel er geen overdracht van ziektes is aangetoond kunnen ze door hun bloedzuigen wel voor grote overlast bij mensen zorgen. Wanneer er sprake is van overlast moet de oorzaak worden gezocht en worden opgeheven en kan indien nodig een bestrijding met biociden plaatsvinden.

Rentokil
De Experts in Pest Control

RENTOKIL STAAT VOOR KWALITEIT

Kwaliteit, duurzaamheid en MVO staan centraal tijdens Rentokil's dagelijkse werkzaamheden. Al onze servicemedewerkers handelen met respect voor mens en milieu. We maken steeds zorgvuldig de afweging of dat wat we doen ook wel echt nodig is en of we het op de beste manier aanpakken. Door de nadruk te leggen op ongediertepreventie minimaliseren we het gebruik van biociden.

Om de kwaliteit van onze werkzaamheden te waarborgen heeft Rentokil Pest Control dit jaar twee nieuwe kwaliteitscertificaten behaald.

ISO 22000:2005

Begin oktober heeft Rentokil Pest Control het ISO 22000 certificaat ontvangen. Een audit door Lloyd's heeft uitgewezen dat het managementsysteem voor de voedselveiligheid van Rentokil voldoet aan deze internationale norm. Rentokil is gecertificeerd voor preventie, inspectie en bestrijding van ongedierte in de voedingsmiddelensector.

Dit nieuwe certificaat past in het streven van Rentokil om op alle relevante terreinen aantoonbaar te voldoen aan de hoogste kwaliteitsstandaarden. Nicole van Veldhuizen, Marketing Director: "Rentokil Pest Control vindt een goede dienstverlening heel belangrijk. Daarbij staat de behoefte van de klant centraal. De keurmerken geven onze klanten de verzekering dat de kwaliteit op al deze terreinen gewaarborgd is. Voor een bedrijf in de voedingsmiddelenindustrie is voedselveiligheid van levensbelang. Als wij met deze certificering kunnen bewijzen dat die voedselveiligheid centraal staat bij al onze activiteiten bij de klant, is dat voor hem een hele zorg minder. En dat geldt ook voor zaken als veiligheid, gezondheid en milieu."

ISO 22000 is een internationale norm die van toepassing is op de gehele voedselketen. De certificering combineert concrete voedselveiligheidscondities, gebaseerd op de basishygiëne voorwaarden en op HACCP volgens de Codex Alimentarius met een effectief management van beheersmaatregelen volgens ISO 9001. Inmiddels zijn alle 300 Rentokil-medewerkers opgeleid, zodat zij volledig conform ISO 22000 kunnen handelen.

Keurmerk Plaagdiermanagement

Op dinsdag 26 juni 2012 heeft Rentokil Pest Control het Keurmerk Plaagdiermanagement uitgereikt gekregen. Deze norm is speciaal voor bedrijven die werkzaamheden uitvoeren en adviezen geven ter voorkoming en bestrijding van plaagdieren en houtaantastende organismen zoals houtworm.

Het doel van het Keurmerk Plaagdiermanagement is om het imago van de Plaagdiermanagementbranche te verhogen door het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening. Ook maakt de norm inzichtelijk dat het gecertificeerde bedrijf zorg draagt voor de veiligheid van mens en milieu en voldoet aan alle relevante wetgeving bij het uitvoeren van de werkzaamheden. Daarnaast werken de gecertificeerde bedrijven volgens Integrated Pest Management om het gebruik van biociden tot een minimum te beperken en waar mogelijk zelfs te voorkomen.

Het NVPB zal na uitgifte van het certificaat periodieke controles uitvoeren, waarin wordt vastgesteld of het gecertificeerde bedrijf nog aan de norm voldoet. Na drie jaar volgt een nieuwe beoordeling.

Naast het Keurmerk Plaagdiermanagement en ISO 22000:2005 is Rentokil ook ISO 9001:2008 en VCA** gecertificeerd.

Rentokil
De Experts in Pest Control

Er zijn wel 217 verschillende soorten ongedierte en alleen wij kunnen ze allemaal aan.

Heeft u last van muizen, ratten, kakkerlakken, houtworm, vlooien, zilvervisjes of ander ongedierte? Bel dan direct gratis met Rentokil Pest Control op **0800-7368654**.

Onze vakbekwame medewerkers kunnen snel, effectief, discreet en met milieuvriendelijke oplossingen dit ongemak voor u bestrijden.

www.rentokil.nl

Europese regelgeving in de praktijk

Tijdens Benelux Pest 2012 werden twee hoofdlezingen gehouden. De eerste was van mevrouw Esther de Lange, lid van het Europees Parlement en lid van het Comité voor milieu, volksgezondheid en voedselveiligheid. Zij gaf een voordracht over het beleid ten aanzien van biociden binnen de EU.

De Europese wetgeving ten aanzien van biociden (Biocidal Products Directive 98/8/EC) is in 1998 werking getreden en op landelijk niveau in het jaar 2000. Voor de industrie zou dat een besparing opleveren van € 2,7 miljard in 10 jaar. Ook zou dit resulteren in minder dierproeven.

In juni 2012 is de Biocidal Product Regulations (528/2012) in werking getreden. Een speciale commissie, waar mevrouw de Lange ook lid van is, begeleidt de uitvoering van deze richtlijn. Bij het toelaten van de middelen wordt er onder andere op gelet dat zogenaamde cut-off criteria niet worden toegelaten. Dus biociden die bestaan uit carcinogene-, mutagene- en reproductieve bestanddelen worden niet toegelaten. Ook wordt gelet op de juiste labelingen en het duurzaam gebruik van biociden. Na de EU goedkeuring moeten de diverse landen de biociden ook nog goedkeuren.

Er zijn twee opties om een product of stof goed te keuren: Een Europese aanvraag om een actieve stof goed te keuren via de European Chemical Agency kan na acceptatie worden gebruikt in alle EU landen. Een product dat goedgekeurd is in een bepaald land mag vanwege wederzijdse erkenning ook in andere landen worden verkocht.

Mevrouw de Lange is er voor om bij de toelating te letten op de praktische kanten om te voorkomen dat het verzandt in een bureaucratische papierwinkel. De commissie is er voor om de hoeveelheid gebruikte stoffen waar mogelijk te verminderen. Dat zou kunnen door op meer plaatsen bijvoorbeeld Integrated Pest Management toe te passen. Over drie jaar wordt IPM wellicht gereguleerd in een wetsvoorstel.

Wanneer een actieve stof is toegelaten in een bepaald land binnen de EU is het niet de bedoeling dat de landelijke toelatingsinstellingen de gehele toelatingsprocedure over doen. Wel kunnen extra vragen gesteld worden over de mogelijke gevaren die specifiek voor dat land van belang kunnen zijn bij het gebruik van de biocide. Voor Nederland zou dat kunnen betekenen dat wanneer een actieve stof of product wordt toegelaten er extra onderzoeken kunnen worden gevraagd over de gevolgen van de actieve stof in waterrijke gebieden.

Deze nieuwe wetgeving heeft vooral directe gevolgen voor de producenten van biociden. Op de wat langere termijn zal het aantal middelen dat gebruikt kan worden door de plaagdierbestrijders ook kunnen toenemen.

Mevrouw de Lange wil bij het nemen van beslissingen zo veel mogelijk geleid worden door voorkomende praktische omstandigheden uit het veld. Opmerkingen over het biociden beleid kunnen dan ook gemeld worden via de moderne media: esther.delange@europarl.europa.eu, twitter.com/esther_de_lange of via facebook: [nl/esther.delange1](https://www.facebook.com/nl/esther.delange1).

De tweede lezing werd gegeven door Bert Spierings, Marketing directeur van KillgermRIWA. Hij sprak als vervanger van Erik Kop, Bayer AgroScience, over de gevolgen van de Verordening (EU) nr. 528/2012 van het Europees Parlement betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden.

De drijfveren voor het duurzaam gebruik van biociden zijn te verdelen in een drietal categorieën:

- De eerste zijn gebaseerd op de negatieve effecten op het toxisch gebied. Voorkomen moet worden dat er carcinogene- (kankerverwekkende), mutagene- (DNA beschadigende) of teratogene (foetale afwijkende) effecten optreden door de te gebruiken stoffen.
- De tweede factor is meer praktisch gericht. Rodenticiden en biociden zijn nodig maar moeten wel op een zo goed mogelijke manier worden toegepast (IPM, veiligheid, goede etiketten, etc). De gehele industrie moet mee denken om lange termijn oplossingen te verzinnen.
- Er moeten stappen worden genomen om tot een verantwoord gebruik van biociden te komen; specifiek rodenticiden. Dit betekent dat rodenticiden duurzaam moeten worden gebruikt.

Er is een brochure uitgekomen met als titel "Duurzaam gebruik van rodenticiden als bestrijdingsmiddelen in de EU". Het is een vertaling van de Engelstalige brochure die uitgegeven werd door Cefic (The European Chemical Industry Council).

Hieronder een samenvatting van de tekst:

- Rodenticiden zijn binnen de EU belangrijk voor de bescherming van mens en dier en hun welzijn.
- Rodenticiden worden op diverse plekken ingezet in en rondom ons leefmilieu.
- Deze stoffen kunnen zowel preventief als curatief worden gebruikt.
- Er zijn 14 stoffen door de EU beoordeeld of onder beoordeling en deze zullen ook in de nabije toekomst van groot belang voor de branche zijn.
- Resistentie vormt een belangrijke bedreiging van deze stoffen en dat heeft effect op het duurzaam gebruik.
- Er is bezorgdheid dat rodenticiden ook negatieve effecten kunnen hebben op niet-doelsoorten zoals wilde dieren en in het bijzonder op roofvogels.
- Een gestructureerde aanpak is nodig om rodenticiden duurzaam te gebruiken.
- Diverse aanbevelingen kunnen het duurzaam gebruik bevorderen zoals risicoanalyses, gebruik van geschikte anti-coagulantia strategieën, IPM, initiëren van geharmoniseerde opleidingen, professionalisering, betere informatie bij particuliere verkooppunten en uitbreiding duurzame initiatieven.

Rodenticiden kunnen nadelige effecten hebben op dieren die men niet wenst te bestrijden. Vooral wilde dieren kunnen daarvan negatieve effecten ondervinden, maar ook huisdieren en commerciële landbouwhuisdieren. Door de rodenticiden voor bepaalde groepen dieren minder aantrekkelijk te maken en door er voor te zorgen dat ze er minder gemakkelijk bij kunnen, kan dit al grotendeels worden voorkomen. Naast deze primaire vergiftiging moet ook secundaire vergiftiging worden voorkomen door er voor te zorgen dat door anti-coagulantia verzwakte of dode dieren niet gegeten worden. Eén van de belangrijkste punten om te verduurzamen, is het gebruik van rodenticiden te verminderen door het toepassen van Integrated Pest Management (IPM). Belangrijke zaken zijn het veranderen van het leefmilieu waardoor de omgeving minder aantrekkelijk wordt voor knaagdieren. Dat kan door de hoeveelheid voedsel, water en schuilplaatsen te beperken. Een ander punt is ook de wering te verbeteren.

Nog een belangrijk punt bij het verduurzamen van bestrijdingsmiddelen is het etiket te voorzien van gemakkelijk te begrijpen teksten die essentiële informatie en gebruiksvorschriften bevat ten aanzien van duurzaam gebruik van dat middel. Het label dient voor elk gebruik te worden geraadpleegd om na te gaan of de actie die men wil ondernemen de gezondheid of het milieu niet schaden. Instructies op het label dienen te worden opgevolgd en de overheden dienen daar op toe te zien.

Ongelukken door bestrijdingsmiddelen bij huisdieren, wilde dieren en voorraden moeten worden onderzocht om na te gaan of er sprake is van het juiste gebruik, van misbruik of van verkeerd gebruik van het bestrijdingsmiddel. Daarbij moeten dan de bestaande gebruiksinstructies van de biocide worden beoordeeld om na te gaan of die voldoende zijn. Dat zou kunnen leiden tot het aanpassen van het label, alleen dienen die wel zodanig te zijn dat er geen onwerkbare situaties ontstaan zoals het na drie dagen controleren van lokaas wanneer het is uitgelegd. Dat is zowel praktisch als financieel niet haalbaar. "Common sense" van een goed opgeleide en ervaren plaagdierbestrijder moet het uitgangspunt zijn.

Punten die van belang zijn bij het doorvoeren van een goed duurzaamheidsprogramma zijn:

- Knaagdierbestrijding zou moeten gebeuren volgens het IPM principe.
- Er moet een risicobeoordeling plaatsvinden voordat men overgaat tot het gebruik van rodenticiden.
- Voor alle actieve stoffen moeten er speciale aanbevelingen komen.
- De waargenomen zaken moeten geregistreerd worden.
- Er moet een eenvoudige manier komen om plaagdierresistentie vast te stellen.
- Persoonlijke beschermingsmiddelen moeten worden gebruikt.
- Vergiftigde dode knaagdierlichamen moeten worden verwijderd.
- Verspilde lokazen moeten op de juiste manier worden verwijderd.
- Besmette toepassingsapparatuur moet op de juiste manier worden verwijderd of schoongemaakt.
- Rodenticiden moeten op de juiste manier worden opgeslagen.
- Er moeten maatregelen worden genomen om te voorkomen dat de knaagdierpopulatie zich herstelt.
- Er moet samenwerking komen tussen de diverse Europese laboratoria om de risico indicatoren te meten bij bijvoorbeeld residuen bij wilde dieren.
- Praktische methoden moeten worden ontwikkeld waarbij rekening gehouden wordt met de herziene beoordeling van de PT 14 biociden die vallen onder de nieuwe EU regeling en de nieuwe richtlijnen die zijn opgesteld voor het toelaten van producten.
- Strikte handhaving van de relevante regelgeving om te voorkomen dat producten die goedgekeurd zijn als biociden gebruikt worden bij de gewasbescherming.
- Vaststellen van geharmoniseerde opleidingen in de hele EU voor professionele plaagdierbestrijders en soortgelijke opleiding en certificatie na het volgen ervan.
- Opleidingen ontwikkelen voor landbouwers en andere professionele gebruikers die rodenticiden gebruiken als biociden. Initiatieven tot certificering van gebruikers daartoe ondersteunen, hetzij vrijwillig of verplicht.
- Verstrekken van informatie bij verkooppunten aan niet-professionele gebruikers en verzorgen van informatie voor winkelpersoneel.
- Uitbreiding van voorlichting zoals gebeurt via de Campaign for Responsible Rodenticide Use om de bewustwording te verhogen van de risico's voor wilde dieren bij het gebruik van rodenticiden en om de kennis van de best toepasbare methodes te bevorderen.

PestScan

Automatiseer uw PestControle

Wat doet PestScan?

- Aflezen controlepunten met barcodescanner
- Direct draadloos verzenden gegevens
- Webrapportage, statistiek, trends
- Weringsadviezen
- Uitstekende helpdesk
- Koppeling andere systemen

Voor elk bedrijf een passende oplossing

- ✓ PestScan Budget
- ✓ PestScan Professioneel
- ✓ PestScan DeLuxe

Neem contact met ons op welke oplossing het best bij u past.

NL: 065 3790820

EUR: +31 65 3790820

info@pestscan.eu

www.pestscan.eu

Muizenbestrijding in steden en interval lokazen

 BASF
The Chemical Company

Veranderende gedragspatronen en toenemende Europese wetgevende restricties in het gebruik van rodenticiden verandert wezenlijk het bestrijden van muizen in vele stedelijke gebieden. Het is een uitdaging om heden ten dage muizen te bestrijden in steden volgens Sharon Hughes, hoofd ontwikkeling van rodenticiden bij BASF Pest Control Solutions. Plaagdierbestrijders moeten meer naar de oorzaak van muizenoverlast zoeken. "In de meeste gevallen is het meer een gedrags gerelateerde probleem dan een fysieke resistentie" zegt ze. "Muizen die genoeg van een lokaas eten sterven bijna zonder uitzondering. Maar tegenwoordig gebeurt het steeds vaker dat muizen niet genoeg lokaas eten. Sommige muizenpopulaties in steden eten geen graankorrel lokazen meer, omdat ze de koolhydraten in de korrel niet meer zo goed kunnen verdragen. Meestal kunnen ze koolhydraten maar gedeeltelijk meer verdragen. Wanneer muizen er helemaal niet tegen kunnen, worden ze neofob (angst voor nieuwe voedingsmiddelen) en vormen dan een geringere concurrentie voor andere muizenrassen. In verhouding tot andere muizen zijn deze neofobe muizen sterk benadeeld omdat de voeding van mensen veelal gebaseerd is op tarweachtige producten."

"Een verdere belangrijke oorzaak van een beperkte opname is de verandering van voorkeur in voedsel bij stadsmuizen" verklaart Sharon Hughes. "De toenemende welvaart betekent voor huismuizen een rijk gevarieerd aanbod van voedingsmiddelen en die zijn meestal aantrekkelijker dan de ouderwetse lokazen met graanproducten."

Onder deze omstandigheden zijn het slechter kunnen verdragen van koolhydraten en de veranderende eetgewoontes de belangrijkste problemen die men moet aanpakken om de bestrijding van muizen in stedelijke gebieden te verbeteren. De belangrijke vraag daarbij is: Hoe moet dat gebeuren?

Volgens de ervaringen van Sharon Hughes zijn er twee belangrijke zaken die opgelost moeten worden. Ten eerste het gebruiken van de beste beschikbare werkzame actieve stof waarbij muizen maar een kleine hoeveelheid lokaas hoeven op te nemen om een dodelijke hoeveelheid middel binnen te krijgen. Ten tweede moet het lokaas hoogwaardige en attractief zijn, met de juiste hoeveelheid bestrijdingsmiddelen zodat muizen daar sneller en genoeg van opnemen ondanks dat nog andere aantrekkelijke voedingsmiddelen aanwezig zijn.

“Alle tweede generatie anti-coagulantia zijn werkzaam dan eerste generatie anti-coagulantia zoals warfarin” volgens haar. “Flocoumafen is meer dan drie keer zo giftig dan bromadiolon en minstens twee keer zo werkzaam als difethalon voor een muis. Daarom zou flocoumafen, de werkzame stof van Storm, de voorkeur hebben.”

Met betrekking de formulering beveelt Sharon Hughes een lokaas aan in pastavorm omdat deze een hoog vetgehalte bevat en buitengewoon smakelijk is. Een combinatie van een hoog vetgehalte gecombineerd met een hoog suikergehalte in de vochtige pasta zorgt ervoor dat de Storm Pasta bijzonder attractief is voor muizen. De Storm Pasta is zodanig verpakt in een opneembare hoeveelheid voor muizen dat de risico's voor de omgeving minimaal zijn. “De hoge kwaliteits pasta zorgt ervoor dat de muizen een prikkel krijgen om het vocht en de hoogwaardige ingrediënten in de pasta op te nemen” vertelt ze.

Sharon Hughes maakt zich zorgen dat de steeds veranderende wetgeving ook gevolgen zo kunnen hebben op de contact gels en de vloeibare middelen. Een volledige intolerantie van huismuizen tegen koolhydraat rijke voedingsstoffen vormt volgens haar een grote uitzondering. Om er zeker van te zijn dat dat zo blijft, dringt ze er bij de plaagdierbestrijders op aan om alles in het werk te stellen om zowel muizenpopulaties die een gedeeltelijke intolerantie hebben voor koolhydraten als populaties die geen voorkeur meer hebben voor op granen gebaseerde lokazen met alle beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk te bestrijden. “Hoogwaardige kwalitatieve goede en sterke middelen moeten ingezet worden” zegt ze. “Een belangrijke detail is daarbij dat de lokazen niet al te sterk moeten ruiken omdat dat de muizen zou kunnen afschrikken”.

De smaakvolle samenstelling van Storm Pasta zorgt ervoor dat snel een voldoende hoeveelheid product wordt opgenomen en een lethale dosis wordt bereikt zonder dat er andere lokaasoorten hoeven worden ingezet.

Meer dan 60 % van de kosten om ratten en muizen te bestrijden, bestaan uit arbeidskosten. Door de combinatie van een gecontroleerde bestrijding met een hoog werkzame rodenticide zoals Storm kunnen de totale kosten van de bestrijding verminderd worden zowel in arbeid als in product.

De resultaten laten zien dat bij een rattenbestrijding met het middel Storm een eenmalige opname van het product voldoende is. Van producten gebaseerd op bromadiolon moet vier keer zoveel worden opgenomen om het zelfde effect te bereiken en daarnaast moeten vaker de lokaasdozen gecontroleerd en aangevuld worden.

“Interval-lokazen houdt in dat men een beperkte hoeveelheid Storm gedurende drie à vier controles in een periode van 21 dagen toevoegt aan de lokdozen” aldus Thomas Grünewald, specialist plaagdierbestrijding bij BASF Pest Control Solutions. Wanneer er in dit soort gevallen sprake zou zijn van de traditionele bestrijding zouden grotere hoeveelheden lokazen moeten worden gebruikt en zou de bestrijdingsperiode langer dan 21 dagen bedragen en zouden meerdere bezoeken moeten worden afgelegd om hetzelfde effect te bereiken.

Bij een interval-bestrijding wordt de beschikbaarheid van lokazen bewust begrenst zodat de dominante dieren welke het eerst van het lokaas eten, niet meer dan de dodelijke dosis aan rodenticide kunnen opnemen. Omdat ratten 25 tot 30 gram voer per dag eten en omdat de LD50 van ratten al wordt bereikt wanneer er 1,3 g Flocoumafen is opgenomen wordt de dodelijke hoeveelheid lokaas probleemloos in één dag opgenomen. Knaagdieren die van het lokaas eten, eten daar na drie of vier dagen niet meer van. Als vervolg daarop moeten na circa een week interval-controles uitgevoerd worden om de nog aanwezige dieren te bestrijden. “Bij een typische rattenbestrijding moet in eerste instantie 40-60 gram Storm in een lokdoos worden gedaan en vervolgens dient er nog 3 keer worden te gecontroleerd. Na 21 dagen wordt nog een laatste bezoek uitgevoerd om het nog aanwezige lokaas en de gevonden dode knaagdieren te verwijderen” legt Thomas Grünewald uit. “In totaal is dan circa 16 dagen lokaas aanwezig geweest in de lokdozen.

Om de zelfde werkzaamheid te krijgen bij het gebruik van middelen gebaseerd op bromadiolon moet per keer 100-400 g lokazen worden gebruikt en deze moeten om de drie dagen worden gecontroleerd gedurende de eerste 3 weken na aanvang. In totaal zal dan circa 28 dagen lokaas aanwezig zijn”.

Tevens blijkt in de praktijk dat er nog nooit resistentie is aangetoond bij ratten- en muizenbestrijding met flocoumafen.

De eerste keus voor opneembaarheid,
duurzaamheid, veiligheid en gemak.

BASF Pest Control Solutions

- Een krachtig éénmalige dosis rodenticide
- Het meest voordelige puls lokaas
- Maximale opname van de lokstof wanneer nodig
- Levert de laagste algehele behandelkosten

Zorgt voor de meest effectieve oplossing van uw plaagdierproblemen.

 BASF

The Chemical Company

www.pestcontrol.basf.com

BASF Nederland BV, Postbus 1019, 6801 MC Arnhem, Nederland Telefoon: +31 26 371-7171

BASF Belgium S.A., 1077 Drève Richelle 161 E/F, 1410 Waterloo, Belgium Téléphone: +32 2 373-2111

Storm®BB bevat flocoumafen. Storm® is een geregistreerd handelsmerk van BASF. Lees voor gebruik altijd de label en de productinformatie.

Fret zorgt voor onrust in Den Haag

Een fret of een steenmarter heeft afgelopen donderdag voor ophef gezorgd bij het gebouw van de Tweede Kamer.

Het diertje kroop onder de dienstauto van de minister van Sociale Zaken Henk Kamp (VVD) en nestelde zich in het motorblok. Volgens de woordvoerder van Kamp is het diertje doelbewust losgelaten. Dat zou op beveiligingsbeelden te zien zijn. Wat het doel van deze actie zou zijn, is onduidelijk. Mogelijk is er een verband met het verbod op het houden van pelsdieren dat de Kamer donderdag aannam.

Urenlang zijn vergeefse pogingen gedaan het dier te bevrijden. Daarbij werden de dierenambulance en een takelwagen ingeschakeld. Uiteindelijk wist chauffeur Sylvia de fret te pakken te krijgen, meldt Kamp's woordvoerder.

Volgens medewerkers van de dierenambulance ging het om een fret, maar experts stellen op basis van beelden van het dier dat het meer op een steenmarter lijkt. Beide kleine roofdieren nestelen zich vaker onder auto's, waar ze soms remkabels doorknagen. Dat kan tot gevaarlijke situaties leiden.

De commotie rondom het roofdiertje is aan Kamp zelf voorbijgegaan. Hij was in de Tweede Kamer bezig met een debat over het ontslagrecht.

5 juli 2012 www.nu.nl

FSC CERTIFICAAT VOOR LAGERWEY

Op 19 juni 2012 ontving Henk Dijkstra, directeur van Lagerwey bestrijding en bescherming, het FSC-certificaat uit handen van Bert van Veldhuizen, directeur van FSC Nederland. Daarnaast ondertekenden zij de Partnerovereenkomst. Lagerwey bestrijding en bescherming is nu de eerste zwambestrijder van Nederland die hout kan leveren met het FSC-keurmerk.

Duurzame bestrijding

Henk Dijkstra: "Na de effectieve, milieuvriendelijke bestrijding, zorgen onze specialisten dat het betreffende pand weer klaar is voor gebruik. Bij deze bouwkundige werkzaamheden werken we uitsluitend met hout uit bossen die op een verantwoorde manier zijn beheerd. Zo leveren wij een bijdrage aan een duurzame wereld. Wij zijn erg trots dat wij de eerste zwambestrijder in Nederland zijn die dit certificaat ontvangt." Milieuvriendelijk en verantwoord ondernemen staat bij Lagerwey bestrijding en bescherming hoog in het vaandel. Henk Dijkstra: "Wij vinden het belangrijk om bij het bestrijden van houtaantasters en zwam zoveel mogelijk gebruik te maken van milieuvriendelijke bestrijdingsmethoden. Daarom introduceerden wij een paar jaar geleden de hittebehandeling. Door hout met het FSC-keurmerk te gebruiken zetten we ons extra in om de bestrijdingssector milieuvriendelijker te maken. Daarnaast hebben wij de keuze gemaakt om partner te worden van FSC Nederland. Zo leveren we een extra bijdrage aan de bescherming van bossen wereldwijd."

FSC-keurmerk

Het FSC-keurmerk is wereldwijd het oudste en bekendste certificeringssysteem voor verantwoord bosbeheer. Alleen bosbeheerders en bedrijven die aan strenge criteria voldoen, ontvangen het FSC-keurmerk. De certificering wordt uitgevoerd door een onafhankelijke certificeerder. De FSC-certificering staat garant dat het gebruikte hout op een verantwoorde manier is gewonnen uit bossen die beheerd worden met aandacht voor ecologische, sociale en economische belangen.

NIEUWE BROCHURE RATTEN EN MUIZEN IN UW BEDRIJF

De Inspectie Leefomgeving en Transport heeft een informatieblad met als titel 'Ratten en muizen in uw bedrijf' gepubliceerd. Dat informatieblad is gepubliceerd op de ILT-website:

www.ilent.nl/Images/IB%20Ratten%20en%20muizen%20in%20uw%20bedrijf_201206_tcm334-330478.pdf

Rel om spotje: 'Muggen deinzen niet terug voor ultrasoon geluid'

De Wageningse muggenexpert Bart Knols eist dat een van 's werelds belangrijkste reclameprijzen, de Cannes Lion, wordt teruggetrokken. In het bekroonde spotje wordt ten onrechte beweerd dat muggen terugdeinzen voor ultrasoon geluid.

In de winnende campagne stuurt een Braziliaans radiostation een toon van 15 kHz mee met de uitzending. Die is te hoog voor het menselijk oor, maar zou volgens de reclame wel effectief zijn tegen muggen. Boodschap: luister naar ons radiostation en je wordt niet geprikt.

Vele wetenschappelijke studies tonen aan dat ultrasoon geluid niks uithaalt tegen muggen. Toch wordt in het spotje beweerd dat muggen op afstand blijven door de hoge toon, omdat die zou lijken op het geluid van de libelle, een natuurlijke vijand van de mug.

Knols: 'In Brazilië heerst malaria en knokkelkoorts, twee verschrikkelijke door muggen overdraagbare ziektes. Het is misdadig om mensen aan te praten dat ze veilig zijn met ultrasoon geluid uit hun radio. Misschien dat ze nu hun klamboe minder gebruiken en een groter risico lopen op besmetting. Bovendien produceren libellen een lager geluid. Er klopt niets van dat spotje.'

Knols is directeur van het Wageningse onderzoeksbureau In2Care, dat muggen, teken en vliegen bestrijdt. Ook is hij voorzitter van de Raad van Advies van de Nederlandse Malaria Stichting.

Terry Savage, voorzitter van de Cannes Lions, wil de prijs niet terugtrekken. 'Wel hebben we de heer Knols aangeboden op onze website een link te plaatsen naar de opvattingen van de wetenschappelijke gemeenschap.' Het Braziliaanse bedrijf Talent, dat het winnende spotje maakte, vreest imagoschade en dreigt met juridische stappen tegen Knols.

De Wageningse bioloog gaat door met zijn actie en kondigt een volgend doelwit aan: de app-store van Apple en Android, waar het krioelt van app's met ultrasoon geluid tegen muggen.

Ter demonstratie stak Knols onlangs in zijn laboratorium zijn hand in een kooi vol muggen. Ondanks de iPhone in zijn hand - die een toon van 15 kHz uitzendt - wordt hij tientallen keren gestoken. Knols: 'De beheerders van de app stores weren pornografische en racistische uitingen. Maar dergelijke misleidende producten gaan klakkeloos over de toonbank. Het is fraude en volksverlakkerij op mondiaal niveau.'

Uit: de Volkskrant 24/10/12

CPMV
Postbus 403
6700 AK Wageningen

Tel: 026-3391114 of
05-13214494
Email: info@cpmv.nl

**Hét onafhankelijke examen- en certificeringsinstituut
opgericht in 2004 door de brancheverenigingen NVPB en NVRD,
werkend aan kwaliteit en professionalisering**

Bestrijdingstechnicus:

- examen leerling BT
- theorie-examen BT
- praktijkexamen BT
- nascholingstoetsen
- puntenregistratie
- verlenging bewijs van vakbekwaamheid

Gassingsleider:

- theorie-examen
- praktijkexamen
- verlenging bewijs van vakbekwaamheid

Voor meer informatie:
www.cpmv.nl

PESTWORLD 2012

the
pestworld
experience

2012

**PestWorld in
Boston**

Meer dan 3300 bezoekers, waarvan velen uit 65 verschillende landen kwamen, waren aanwezig in Boston op PestWorld, gehouden van 17 tot 20 oktober 2012. Deze beurs georganiseerd door de National Pest Management Association (NPMA) is de grootste beurs georganiseerd door de Amerikaanse professionele plaagdierindustrie.

NPMA's internationale handreiking

Tijdens de openingstoespraak gaf NPMA voorzitter Laura Simpson, een update over het strategisch plan. Daarbij sprak ze de wens uit om tot een grotere internationale samenwerking te komen. NPMA wil groei op internationaal gebied bevorderen. Daarom is een werkgroep opgericht om te overleggen met internationale organisaties. Reeds 21 % van de leden van de NPMA komt uit andere landen.

Mondiale samenwerking van bedrijven

Uit de overname van Syngenta uit Zwitserland van DuPont Professional Products blijkt dat bedrijven steeds internationaler gaan werken. Syngenta is een bedrijf met 26.000 werknemers waarvan 900 in Nederland werken dat zich bezig houdt met de ontwikkeling, productie en verkoop van zaden, jonge planten en gewasbeschermingsmiddelen.

In september kondigde FMC aan dat zij hun plaagdierbestrijdings activiteiten en een aantal andere bedrijvigheden zullen samenvoegen in het mondiale bedrijf FMC Professional Solutions en dus ook actief zullen worden in andere

landen van de wereld. FMC Corporation is een bedrijf met 5.700 werknemers, gevestigd in Amerika dat zich richt op chemische producten die gebruikt worden in de landbouw, industrie en consumentenmarkt.

Het centrum van de beurs

De beurs is het belangrijkste van PestWorld. Er waren meer exploitanten aanwezig dan voorgaande jaren maar nieuwe producten werden niet gelanceerd. De beurs werd gedomineerd door allerlei zaken rondom bedwantsen. De meeste bedrijven kwamen uit Amerika maar diverse kwamen uit andere regio's van de wereld. Babolna Bio uit Hongarije was voor de eerste keer aanwezig. Andere Europese bedrijven waren P+L Systems, PelGar International, Brandenburg, Silvanderson en Plastdiversity en Igeba. Ook uit Het Verre Oosten kwamen enkele bedrijven: Langray en Nantong Gongcheng Fine Chemical uit China en Te Li Composite Biotechnology en Tyeng Long Incorporation uit Taiwan.

Naast verschillende technische sessies kon men ook algemene sessies bijwonen. Zo was er een presentatie, op de vooravond van de presidentsverkiezing, van de democratische politieke strateeg Paul Begala die voor president Clinton heeft gewerkt en die over de ins en outs vertelde van het Witte Huis.

Zeer inspirerend was de lezing van Kyle Maynard die geboren is zonder armen en benen. In de soms emotionele presentatie vertelde hij inspirerend dat wanneer je succes wilt hebben je uit je comfort zone moet stappen. Daar is hij volop mee bezig. Naast auteur van boeken en spreker is hij ook op het gebied van sport bezig. Een voorbeeld daarvan is het recent beklimmen van alle vier toppen van de Kilimanjaro!!

Nog veel te leren

De technische presentaties hadden betrekking op diverse aspecten die men kan tegenkomen in de plaagdierbestrijdingsindustrie. Tijdens deze presentaties werd veel aandacht geschonken aan de bedwantsenbestrijding, zo wel wat betreft de levenswijze van deze wantsen als de laatste stand van bestrijdingstechnieken.

Dr. Stephen Kells van de Universiteit van Minnesota memoreerde dat, hoewel voor velen bedwantsen een gesel zijn, uit onderzoek blijkt dat het fascinerende beestjes zijn en dat nog veel zaken onbekend zijn over hun gedrag. Hij is bijvoorbeeld bezig met het onderzoek naar 'samenklonteringshormonen', dus het hormoon dat veroorzaakt dat bedwantsen bij elkaar gaan zitten wanneer zij bloed verzorgen bij een gastheer of wanneer zij zich met z'n allen verbergen op één plek. Ook gaf hij aan dat bedwantsen op door mensen geproduceerde stoffen zoals kooldioxide en warmte afkomen.

Dr Phil Koehler van de Universiteit van Florida gaf aan dat er weinig verschil en effectiviteit bestaat tussen de verschillende monitorsystemen. Dr. Vernard Lewis van de Universiteit van Californië gaf aan dat er criteria gesteld moeten worden aan bedwantsen monitoringsystemen en dat er conflicten konden ontstaan wanneer onderzoek gefinancierd wordt door commerciële bedrijven.

Roep om algemene standaarden

Tijdens het NPMA Bed Bug symposium werd opgeroepen een standaard vast te stellen om bedwantsen te bestrijden. Wanneer er geen goede standaard is en de besmetting met bedwantsen blijft bestaan, zou dat rechtszaken tot gevolg kunnen hebben. Wanneer er geen standaard is, kan de plaagdierbestrijder er zich niet op beroepen dat hij al het mogelijke gedaan heeft om de infectie te bestrijden. Het bijhouden van een logboek en het nemen van foto's kan belangrijk zijn wanneer er claims worden gelegd bij de plaagdierbestrijder.

Volgens Simon Forrester van de BPCA was in de jaren dertig tien procent van de huishoudens besmet met bedwantsen. In de jaren zestig was dat percentage nul. Het zou best kunnen zijn dat in 2030 weer tien procent van de huishoudens besmet is.

Andrew Klein uit New York vertelde dat er in 2010 een grote uitbraak van

bedwantsen was in New York. Hij zag toen kansen voor zijn bedrijf en begon met uitbreiden omdat hij bedwantsenbestrijding als een lucratieve markt zag. Maar meerdere bedrijven zagen goede kansen waardoor uiteindelijk de prijzen naar beneden moesten worden bijgesteld.

Greg Mills uit Perth vertelde dat men in West Australië met andere zaken te maken had. Door de uitgestrektheid van het gebied moeten zijn bestrijdingstechnici regelmatig grote afstanden afleggen en moeten zij zich houden aan speciale procedures voordat een bestrijding kan worden uitgevoerd. Als voorbeeld noemde hij een mijnwerkerscomplex in een afgelegen gebied.

Het kan wel negen tot tien dagen duren voordat een bestrijding is uitgevoerd. Dat komt doordat men veel tijd kwijt is aan het bereiken van het gebied en omdat een speciale training moet worden gevolgd voor het gebied mag worden betreden.

Standaardisering in Europa

Tijdens de bedwantsen bijeenkomsten was de standaardisering van bestrijdingen een belangrijk thema. Rob Fryatt van Xenex Associates uit Engeland vertelde hoe men daar in Europa mee omgaat. De Europese plaagdierindustrie is vertegenwoordigd door de organisatie van de Europese plaagdierbestrijdingsvereniging (CEPA) en gezamenlijk wordt gewerkt aan een Europese standaard. Deze standaardisering geschiedt onder leiding van de CEN (Comité Européen de Normalisation) om het niveau van de branche te verbeteren. Zo'n standaard werd wenselijk door nieuwe richtlijnen van de EU zoals de Biocidenrichtlijn en de duurzaamheidsrichtlijnen en de hogere verwachtingen die vooral internationale klanten en bewoners stellen aan de plaagdierbestrijding. Verschillende andere landen zoals Australië, China, Zuid-Afrika, Argentinië en verscheidene Aziatische landen hebben interesse in de standaard getoond. Wanneer deze standaard internationaal zou worden aangenomen zou dat aanleiding kunnen zijn om er een internationale ISO standaard van te maken. Standaardisering is belangrijk, zoals de afgelopen jaren reeds geroepen wordt in de bedwantsensector, zeker wanneer die leidt tot gerechtelijke zaken waar advocaten bij betrokken zijn.

Volgend jaar zal PestWorld gehouden worden in het westen in Amerika in een warm gebied. Reserveer reeds een bezoek aan Phoenix in Arizona van 23 tot 26 oktober!

Protecta® EVO™

EXPRESS™

LOKAASDEPOT

Veilig

Veelzijdig

Professioneel

SNEL

Stel u voor dat uw technici iedere dag een uur extra tijd hebben. Wat zouden ze daarmee kunnen doen?

Met de Protecta EVO EXPRESS hebben technici minder tijd nodig voor eerste uitzet en voor het servicen van de lokaasdepots. De extra tijd kan gebruikt worden voor een nog nauwkeuriger inspectie en evaluatie van knaagdieroverlast, voor preventieve maatregelen of voor een grotere winstgevendheid.

Protecta EVO EXPRESS combineert een enkelvoudig slot, een stenen gewicht volledig geïntegreerd in het depot en een inzetbakje met lokaas houders tot het snelste en meest robuuste lokaasdepot met een aantrekkelijke en professionele uitstraling.

Probeer het en zie hoeveel tijd en geld de EXPRESS u bespaart.

DE WERELDLEIDER IN RATTEN – EN MUIZENBESTRIJDING TECHNOLOGIE

Chaucer House, Chaucer Road, Sudbury, Suffolk CO10 1LN England
Tel: +44 1787 379 295 • Fax: +44 1787 883 353
www.belllabs.com • EMEA@belllabs.com
Bell Laboratories, Inc. Madison, WI 53704 USA

Verkrijgbaar via uw Bell distributeur

PPD FAUNASPECIALIST

Specialist op het gebied van bedrijfshygiëne, houtverduurzaming en vogelwering. Een aanspreekpunt voor overheden, bedrijfsleven en particulieren en een partner voor collega PCO's. De Plagen Preventiedienst (PPD), onderdeel van de PPD EWS group met vestigingen in Nederland en België, is al jaren een gevestigde naam in de preventie en bestrijding van dierplagen.

PPD Faunaspecialist is binnen de PPD EWS group een groeiende tak. En dat mag ook wel. Want de diersoorten die onder 'cultuurvolgers' gerekend kunnen worden nemen in aantallen en dichtheid sterk toe. Dit brengt logischerwijs steeds meer overlast en schade met zich mee. Het gaat om diersoorten die buiten het reguliere kader van beheer en alleen met een speciale ontheffing verjaagd of geweerd mogen worden, zoals meeuwen, vleermuizen, steenmarters, konijnen, roeken, spreuwen en kauwen. Deze cultuurvolgers zijn niet onder de 'traditionele' plaagdieren te scharen, maar vallen ook niet binnen het werkgebied van jagers. Het tussenliggende werkgebied is nu juist waar de kracht ligt van PPD Faunaspecialist.

Door vogels en zoogdieren op bepaalde plaatsen te weren kan overlast voorkomen worden. PPD faunaspecialist heeft ruime ervaring met diverse weringsmethoden. Door het aanbrengen van pennen, netten en/of elektrische systemen kunnen onder andere duiven, meeuwen en steenmarters geweerd worden. Een goede kennis van diergedrag en wetgeving is hierbij essentieel. Door gebruik te maken van soortelijke angstkreten met speciale apparatuur van de firma Scarecrow worden bijvoorbeeld meeuwen, kauwen, kraaien en spreuwen op een zeer efficiënte manier geweerd en verjaagd. Een juist gebruik van de apparatuur voorkomt dat gewenning optreedt. Middels het gebruik van deze angstkreten heeft PPD faunaspecialist voor diverse overheden roeken van overlast- naar beheerslocaties verplaatst. Door het plaatsen van speciale rasters kan ook schade in land- en tuinbouw door konijnen en reeën voorkomen worden.

Door gebruik te maken van speciale lasers worden ganzen in het buitengebied op een zeer efficiënte en diervriendelijke wijze verjaagd. Deze methode kan overdag aangevuld worden door gebruik te maken van een speciale op afstand bestuurbare helikopter. Deze helikopter heeft een vergelijkbaar effect als een roofvogel met het grote voordeel dat deze gericht gestuurd kan worden en altijd terug komt. Ook voor het verjagen van duiven en meeuwen is deze methode zeer geschikt.

In bepaalde gevallen wordt in plaats wering en verjaging gekozen voor het wegvangen en herplaatsen van dieren. Voor wegvangen wordt bijvoorbeeld gekozen bij overlast van kippen in woonwijken of ganzen en eenden in stadsparken. Door deze dieren ontstaat regelmatig gevaar voor de verkeersveiligheid, geluidsoverlast en vervuiling. Met behulp van fuiken, vangkooien en schietnetten kunnen de dieren worden gevangen, waarna ze herplaatst worden bij een opvangadres. Daarnaast heeft PPD Faunaspecialist de mogelijkheid om te fretteren, het vangen van konijnen door gebruik te maken van speciaal voor dit doel getrainde fretten. Hierdoor kunnen konijnenpopulaties op bijvoorbeeld bedrijventerreinen, sportparken en begraafplaatsen worden gereduceerd. Natuurlijk worden de beheermethoden altijd uitvoerig

Een heel andere tak van sport die ook binnen het werkgebied van de PPD Faunaspecialist valt, is de bestrijding van de eikenprocessierups. Voorheen bestond het grootste deel van de opdrachten uit het wegzuigen en -branden van de rupsen. Maar steeds meer opdrachtgevers kiezen tegenwoordig voor een preventieve bestrijding waarbij het bladerdek van de eiken worden ingespoten met een biologisch bacteriepreparaat. PPD Faunaspecialist beschikt over een groot en professioneel machinepark, waardoor de bestrijding snel en efficiënt plaatsvindt.

Aangezien bijna alle in Nederland voorkomende vogels en zoogdieren beschermd worden door de Flora- en faunawet, is het vaak noodzakelijke om een ontheffing voor de te nemen beheersmaatregelen aan te vragen. Dit gaat gepaard met het opstellen van een goed onderbouwd beheerplan. PPD faunaspecialist heeft ecologen in dienst met de juiste kennis om deze ontheffingen en beheersplannen op te stellen. Daarnaast kunnen zij ook natuurtoetsen, QuickScans, monitoringen en rapportages uitvoeren en opstellen.

Beschermde diersoorten, zoals vleermuizen en rugstreeppadden, kunnen bij bouwwerkzaamheden of ruimtelijke ontwikkelingen behoorlijk wat vertraging veroorzaken. Naast het maken van de noodzakelijke beheersplannen en de ontheffingsaanvragen is het vaak nodig om zogenaamde mitigerende maatregelen aan te brengen om de werkzaamheden door te mogen laten gaan. PPD faunaspecialist plaatst hiervoor onder andere amfibie-werende schermen en vleermuizenkasten.

Voor het totaalpakket, van advies tot uitvoering, kan men zich dus wenden tot PPD faunaspecialist.

Goed gebruik van bestrijdingsmiddelen

De Belgische wetgever maakt een onderscheid tussen bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik (gewasbeschermingsmiddelen + andere voor gebruik in de landbouw bestemde producten) en biociden.

Gewasbeschermingsmiddelen (of fytofarmaceutische producten: "fyto" is Grieks voor "plant") zijn producten die bedoeld zijn om gewassente beschermen en worden voornamelijk in de landbouw gebruikt. Fungiciden (middelen om schimmels te bestrijden), insecticiden (tegen insecten) en herbiciden (onkruidverdelgers) worden het meest gebruikt.

"Biociden" (Grieks voor "wat het leven doodt") zijn producten die bestemd zijn om schadelijke organismen te vernietigen, af te schrikken of onschadelijk te maken, te beletten dat ze 'in actie komen' of ze op enige andere manier te bestrijden. Tot de biociden behoren met name insecticiden en rodenticiden (voor het bestrijden van insecten, ratten en muizen) voor huishoudelijk of industrieel gebruik,

beschermingsproducten (bijvoorbeeld producten om hout te behandelen), ontsmettingsmiddelen (bijvoorbeeld om chemische toiletten te ontsmetten).

Het verschil tussen bestrijdingsmiddelen en biociden is niet altijd even duidelijk. Soms bevatten ze dezelfde actieve stof en soms gebruiken ook landbouwers biociden, bijvoorbeeld om melkinstallaties te ontsmetten. Die producten moeten met grote voorzichtigheid worden gebruikt.

Bij verkeerd gebruik ervan (bijvoorbeeld: onjuiste dosis, niet naleven van de wachttijd vóór de oogst) kunnen de behandelde planten te veel schadelijke residuen bevatten. Het is daarom belangrijk om het etiket op de producten aandachtig te lezen en de vermelde gegevens in acht te nemen. De wetgeving heeft aanzienlijke wijzigingen ondergaan, met name vanuit een streven naar het beschermen van de gezondheid van mensen en dieren, maar ook met het oog op milieubescherming.

Voordat een bestrijdingsmiddel op de markt mag worden gebracht moet het bijvoorbeeld officieel erkend zijn. Daarnaast werden ook maximale residugehalten (MRL) vastgelegd voor levensmiddelen en diervoeders.

Sinds 18 augustus 2012 zijn gewasbeschermingsmiddelen ingedeeld in producten voor professionele gebruikers zoals landbouwers en producten voor niet-professionele gebruikers (particulieren). Producten voor professioneel gebruik mogen alleen door professionelen worden gebruikt. Hobbyisten kunnen nog slechts bepaalde producten kopen die voldoen aan bepaalde normen op het vlak van veiligheid (bijvoorbeeld kindveilige doppen) en gebruiksgemak (bijvoorbeeld inhoud van de verpakking beperkt tot hoeveelheid die nodig is om 5 are te behandelen). Voor de aanpassing van verpakkingen en etiketten is voorzien in een overgangperiode van 2 jaar. Meer informatie vindt u op de website www.fytoweb.be (zie Info gebruiker > FAQ) en op: http://www.belgium.be/nl/leefmilieu/gereguleerde_stoffen/pesticiden_en_biociden/

PPD faunaspecialist: van advies tot uitvoering

PPD Faunaspecialist werkt voor gemeente, provincies, de rijksoverheid en bedrijfsleven. Regelmatig wordt samengewerkt met PCO bedrijven op basis van joint venture projecten.

- Uitvoeren natuurtoetsen en quickscans
- Aanvraag ontheffing Flora- en faunawet
- Monitoring en rapportages
- Opstellen en uitvoeren van faunabeheerplannen
- Verplaatsen roekenkolonies
- Vangen en herplaatsen van ganzen, kippen en eenden
- Verjagen meeuwen, kraaiachtigen en spreeuwen d.m.v. soorteigen angstkreten
- Weren van steenmarters, reeën en konijnen
- Vangen van konijnen met behulp van fretten
- Bestrijden mollen en plagen in openbaar groen
- Weren van vogels door middel van pen-, net- en elektrische systemen

T: +31 (0)183 30 12 70
E: info@ppd.nl
W: www.faunaspecialist.nl

HET ✓ OORDEEL VAN DE SPECIALIST

Super Caid concentraat toelating komt per 30 juni 2013 te vervallen

In uitvoering van Europese richtlijn 2009/92/EC moeten de lidstaten ervoor zorgen dat bij toelating van bromadiolon bevattende producten de volgende voorwaarden worden gesteld:

1. De nominale concentratie van de werkzame stof in de producten mag niet meer bedragen dan 50 mg/kg en alleen gebruiksklare producten zijn toegelaten.
2. De producten moeten een bitterstof en zo mogelijk een kleurstof bevatten.
3. De producten mogen niet als traceerpoeder worden gebruikt.
4. De primaire en secundaire blootstelling van mensen, niet-doeldieren en het milieu moet zoveel mogelijk worden beperkt door de in overwegingneming en toepassing van alle passende en beschikbare risicobeperkende maatregelen. Deze omvatten onder meer de beperking tot uitsluitend professioneel gebruik, de vaststelling van een maximale verpakkingsgrootte en de verplichting om veilige, niet te openen lokdozen te gebruiken."

Uit voorgaande kunnen we concluderen dat specifieke recepten met behulp van Super Caid concentraat na 30 juni 2013 niet meer mogelijk. Samen met het KAD en NVPB willen we proberen het concentraatproduct te behouden voor de Nederlandse markt. Hiervoor hebben wij (Bayer), via onze nieuwsbrief, PCOers opgeroepen te reageren en ons aan te geven welke problemen zij in de praktijk verwachten. We hebben hierop veel reactie ontvangen en geven hieronder een aantal ontvangen reacties;

- Kant en klaar producten worden minder opgenomen, waardoor bestrijding onnodig langer kan duren en de volksgezondheid in gevaar brengt.
- In midden-Limburg beginnen we de zwarte rat langzamerhand onder controle te krijgen, mede doordat we het concentraat hebben. In België, 15 km verderop, hebben ze het concentraat niet en daar breidt de rat zich nog steeds uit.
- We krijgen een nationale ramp als we het concentraat niet meer mogen gebruiken. De zwarte rat heeft dan vrij spel en zal binnen afzienbare tijd heel Nederland bevolken. Terug naar de middeleeuwen.
- In de agrarische wereld zijn regelmatig problemen met opslag van maïs. Met lokaas op basis van maïs uit de kuil gemengd met concentraat is het probleem zo over. Als concentraat niet meer mag, weet ik niet of ratten in maïs nog wel te bestrijden zijn.
- Ik ben op veel agrarische bedrijven actief in de omgeving Noord Limburg. In deze omgeving komt de zwarte rat veel voor. De zwarte rat vreet nauwelijks van standaard bestrijdingsmiddelen, dus wij zijn gebaat bij een concentraat.
- Drama in het kader van de bestrijding van de zwarte rat. Zij eten uitsluitend bepaalde mixen van granen, haver en zonnepitten. Alle kant en klare producten zijn niet geschikt voor de bestrijding van de zwarte rat.
- Een toegelaten concentraat is een must voor ons als professioneel bedrijf. Het concentraat zou alleen kunnen worden gebruikt door vakbekwame mensen met een vakbekwaamheidscertificaat en eventueel met de nodige restricties; waar, wanneer en hoeveel en misschien zelfs een melding naar bepaalde instanties.
- Geen opname door ratten bij "normale rodenticiden producten" welke niet gerelateerd zijn aan het voedselaanbod dat de aanwezige ratten gewend zijn op deze bedrijven. Het doorbreken van een voedselpatroon, -cyclus is zonder flexibiliteit in aanbod/ grondstof bijna niet mogelijk.
- De afgelopen decennia zijn er voor miljoenen euro's schade veroorzaakt bij agrarische bedrijven door knaagschade van de zwarte rat. Ook de veewetziektes zoals o.a. Varkenspest en Mond- en klauwzeer kunnen veroorzaakt worden door de vlo van de zwarte rat. Zelf zien we de plager in woonwijken met alle gevolgen van dien.
- De problemen met deze plager zijn vooral zijn schuwheid, slimheid en aasschuwheid. Een volwassen zwarte rat verblijft ongeveer 1 à 2 jaar op een bedrijf. Hij weet zich een weg te banen door de perfect geïsoleerde stallen met een keus aan voedsel dat perfect bij dit dier past. De dieren van de Agrarisch ondernemer worden elke dag van vers voer voorzien. Dus oud lokaas is uit den boze.
- In het mengvoeder zitten diverse grondstoffen welke ook in bestaand lokaas voorkomen, een knager heeft de voorkeur voor vers graan en fruit. Als deze al in het mengvoeder voorkomen, zal de knager niet naar het lokaas gaan. Zelf een grondstofkeuze bepalen geniet de voorkeur en is noodzakelijk om een goede opname te verkrijgen.
- Als een plager onvoldoende opneemt zal hij meer mengvoeder gaan eten en dit werkt resistentie in de hand. Als een plager enkele dagen voldoende vers aangemaakt lokaas opneemt, is hij het snelste verdelgd.
- Doordat wij als plaagdierbestrijdingsbedrijven nog lokaas aanmaken, hebben we een onderscheidend vermogen ten opzichte van de gangbare middelen die in de handel te koop worden aangeboden. Ondernemers met overlast zullen dus sneller het nut ervan inzien om een professioneel bedrijf in de hand te nemen in plaats van zelf verder te bestrijden of zelfs illegale middelen te gaan gebruiken. Want het resultaat telt bij een ondernemer.

- Het zelf mengen is niet bepalend voor de werkzame stof maar voor de grondstof. De industrie maakt vaak een keuze op basis van laboratoriumproeven en prijs grondstof. Deze redenering past niet bij een plan van aanpak voor de Zwarte rat in Nederland.
- Als het niet meer wordt toegelaten zullen bestrijdingsbedrijven hun handen terugtrekken van problemen met zwarte rat, omdat succes uitgesloten is en de klant niet gaat betalen voor niet-succesvolle acties. De verspreiding zal daardoor alleen maar verder toenemen.
- Als het concentraat niet meer mag worden toegepast zal de zwarte rat versneld verspreiden over heel Nederland. Niet alleen in de agrarische sector, maar ook richting schone industrie en woningbouw. Dit zeggen wij niet zomaar. Wij hebben 40 jaar ervaring in het vak en zijn dagelijks met meer dan 20 medewerkers onderweg.
- De mogelijkheid om de zwarte rat datgene aan te bieden wat graag gegeten wordt is in veel gevallen de enige oplossing om een plaag te voorkomen of te bestrijden. Zonder concentraten is deze manier van bestrijden niet mogelijk en moeten we de rat aanbieden wat we in de handel nog kunnen verkrijgen. Vaak zal de zwarte rat hier niet van eten waardoor er giftige stoffen in het milieu worden gebracht die niet het gewenste resultaat hebben.
- De kant-en-klare biociden met de werkzame stof Bromadiolon worden door muizen, bruine rat en zwarte rat niet altijd geconsumeerd en

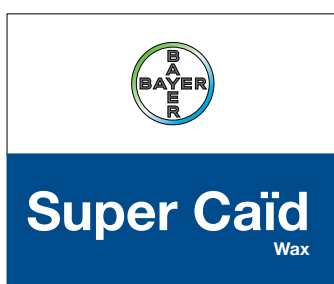
zal de professional naar een drager van de werkzame stof moeten zoeken die mogelijk wel wordt geaccepteerd. Bij de zwarte rat kan worden gedacht aan appels, peren, dragers met honing enz.. Dit zelfde beeld zie je ook terug bij bepaalde muizenpopulaties. Ik verwacht zeker dat bij het niet beschikbaar zijn van het concentraat het bestrijden van ratten en muizen moeilijker en kostbaar wordt.

- Wij hebben veel ervaring met Super Caïd Concentraat bij restaurants en Bakkerijen.
- Hier is vaak veel voedsel aanbod en ondanks weringsmaatregelen en hygiënemaatregelen, eten de muizen niet of moeilijk van de "kant en klaar" producten. Wij mengen vaak het favoriete product (kroepoek, pinda's, etc) met Super caïd concentraat en vervolgens vindt er wel een zeer goede opname plaats. Mocht Super caïd concentraat uit de handel worden genomen, dan zullen er veel objecten zijn, waar de bestrijding van muizen niet meer haalbaar is en er dus een significant gevaar ontstaat voor de volksgezondheid.

Dick van Brien

Marketing Manager Bayer CropScience

Bayer introduceert een nieuw Super Caïd Wax block

Eind dit jaar komt Bayer met een geheel vernieuwde Super Caïd block op de markt en vervangt daarmee de bestaande 200g Super Caïd Wax block. De Super Caïd Wax block is toegelaten ter bestrijding van de zwarte en bruine ratten.

Voor de nieuwe extruded blocks wordt een hoge kwaliteit ingrediënten gebruikt en zijn de blocks zonder paraffine vervaardigd voor een beter opname. De groene kleurstof zijn in de uitwerpselen van de ratten zichtbaar wat de detectering van opname vergemakkelijkt. Verder zijn de blocks voorzien van de stof Bitrex, een bittere smaakstof, die de opnamekans van niet doelwit dieren verkleint. De multi-hoek blocks zijn zo ontworpen dat ze aansluiten bij de knaaggewoonten van de ratten en het gat, in het midden van de blocks, zorgt ervoor dat de blocks goed vast te zetten zijn in de voerdozen of op te hangen in bijvoorbeeld riolen.

De nieuwe blocks zijn uitermate geschikt voor ruige omstandigheden. De speciale samenstelling van de blocks zorgen voor een maximum bescherming tegen vocht en schimmelvorming, waardoor er minder verlies ontstaat van de uitgezette blocks.

Het individueel verpakte Super Caïd Wax block zal verkrijgbaar zijn in een 20g block welke uitermate geschikt is voor bestrijding van lage infestaties. De 100g blocks zijn geschikt voor hoge infestaties en voor gebruik in het riool.

Super Caïd Wax block is met name geschikt om te gebruiken op vochtige plaatsen. Bij gebruik in riolen dient er voor te worden zorggedragen dat het lokaal bevestigd is boven de gewoonlijk hoogste te bereiken waterstand. Zet de blokken zodanig uit dat ze niet onnodig worden bevuild en dat ze altijd bereikbaar blijven voor de ratten.

In 2013 verwachten wij de toelating te kunnen uitbreiden met een claim tegen muizen.

De voordelen op een rij:

- Hoge kwaliteit ingrediënten, zonder paraffine
- Maximale bescherming tegen vocht en schimmel
- Groene kleurstof voor betere detectering opname
- 20g block geschikt voor lage infestatie
- 100g block geschikt voor hoge infestatie en gebruik in het riool

INSEKTOKIL 50 JAAR

Insektokill

Het familiebedrijf van Rein Jonker bestaat dit jaar 50 jaar en is daarmee één van de oudste bedrijven op het plaagdierbestrijdingsgebied in Nederland!

Halverwege de vorige eeuw vertrok Piet Jonker uit Steenwijk om in de textiel te gaan werken in Enschede. In Steenwijk was in die tijd sprake van grote armoede waar de ratten als het ware over het voeteneinde van het bed liepen in de kleine huisjes, terwijl in de textiel wel geld was te verdienen. De tijden werden wat beter en Jonker ging uiteindelijk bij de firma Ratin werken om ratten te bestrijden.

De firma Ratin is ontstaan nadat in 1906 de Deense farmacoloog, Georg Neuman, een bacterie had ontdekt die dodelijk was voor ratten en muizen. Als inspecteur van het Oosten ging Piet Jonker zich bezighouden met professionele plaagdierbestrijding. Een bedrijfsauto werd aangeschaft en met deze Renault werden veel klantbezoeken afgelegd. Het gebied van de heer Jonker strekte zich uit tot in Bremen waar hij schepen moest controleren op een soms hachelijke manier.

In de begin jaren zestig werd Ratin overgenomen door Rentokil en uiteindelijk werd besloten om zelfstandig verder te gaan. Er werden toen twee bedrijven opgericht, één op het gebied van het geven van autorijlessen en het andere op het gebied van plaagdierbestrijding. Dat laatste bedrijf was Ratmuka Bedrijfshygiëne (Rat, muis en kakkerlak). Door toename van de werkzaamheden werd de autorijschool in de jaren zeventig afgestoten en werd het plaagdierbestrijdingsbedrijf voortgezet door Piet Jonker en zijn zoon. De bestrijdingswerkzaamheden vonden toen vooral plaats in de textiel. De kabels van de weefgetouwen liepen vaak door afgedekte goten in de grond en die vormden een ideale plek voor ratten. In de ventilatieschachten van de textiel fabrieken moesten krekels en andere insecten worden bestreden. Er was niet alleen volop werk in de textielbedrijven maar ook bij de directeurswoningen van deze fabrieken op de Veluwe. Bij de heren Ten Cate en Jordaen moesten veelvuldig vliegen worden bestreden. Naast zijn werkzaamheden als plaagdierbestrijder hield de vader van Rein Jonker (zoon van Piet Jonker) zich vooral bezig met zijn twee passies: sterrenkunde en het uitdragen van zijn geloof. Door zijn opgebouwde kennis en contacten met vooraanstaande personen in de sterrenkunde en als een goede verteller was hij een graag geziene gast op lezingen om te vertellen over zijn geloof in combinatie met de sterren en het omniversum.

In de jaren tachtig werd hij ziekelijk en werd het moeilijker om zijn bedrijf voort te zetten. Hij vroeg aan zijn zoon Rein of hij interesse had in zijn bedrijf. Rein Jonker was tot dan toe vooral bezig met handel in roerende goederen w.o. bedrijfsinventaris en schadevoertuigen. Hoewel hij in eerste instantie geen zin had om het bedrijf over te nemen, spoorde zijn vrouw hem aan om wat meer vastigheid te hebben en uiteindelijk nam hij het bedrijf van zijn vader over en zette hij het voort met de werknemer van het eerste uur Jan van de Weide.

Na het volgen van cursussen en na ingewerkt te zijn, werd hij steeds enthousiaster. Motto's van hem daarbij zijn dat "je plezier in je werk moet hebben" en dat "je werkt om te leven". Hoewel de mogelijkheden tot uitbreiding bestonden, heeft hij altijd een klein bedrijf willen houden. Momenteel heeft het bedrijf zes medewerkers, voornamelijk familieleden. Rein's dochter doet bijvoorbeeld de administratie. Volgens de heer Jonker zijn in een klein bedrijf de lijnen korter en wordt er met meer enthousiasme en inzet gewerkt. Familiebedrijven kunnen intern spanningen geven maar daar is hij erg op gespist en wanneer de rolverdelingen goed zijn uitgewerkt, hoeft het geen spanningen op te leveren.

De werkzaamheden vinden vooral in Twente en in een gedeelte van Duitsland plaats. Volgens Jonker is de handhaving op het gebied van plaagdieren in Duitsland niet zover ontwikkeld als in Nederland en lagen daar dan ook kansen voor zijn bedrijf. Om zich beter te kunnen toeleggen op Duitsland werd daar in 2004 een bedrijf opgericht. Omdat de naam "Ratmuka" niet uit te spreken is in het Duits is toen voor de naam "Insektokill" gekozen. Insektokill is nu een onderdeel van de Insektokill Ratmuka Groep. Rein Jonker is directeur van de Groep en zijn zoon Ithamar is bedrijfsleider van Insektokill in Nederland. Vooral door privé omstandigheden heeft de uitbreiding in Duitsland nog niet dat resultaat gehad, wat men had verwacht en zit men nu in dubio hoe het daar verder aan te pakken.

Hoewel Insektokill enige jaren geleden een klein bedrijf heeft overgenomen in Haaksbergen willen vader en zoon niet veel groter worden. Dit Twents hecht familiebedrijf, met zijn nuchterheid, eenvoud en recht-door-zee mentaliteit denkt voldoende werkzaamheden bij haar, meestal vaste, klanten te kunnen hebben zowel nu als in de toekomst om alle medewerkers van een boterham te kunnen voorzien.

De werkzaamheden zijn te verdelen in een viertal categorieën:

Houtverniers

Insektokill voert alle werkzaamheden uit op het gebied van bestrijding van in hout voorkomende insecten en zwammen in heel Nederland. Wanneer men het zelf niet kan uitvoeren wordt de hulp van bevriende plaagdierbestrijdingsbedrijven ingeroepen. Opdrachten komen van diverse organisaties en bedrijven zoals monumentenbeheer, architecten, makelaars, aannemers, woningcorporaties maar ook van particulieren. Volgens de Jonkers is door de stagnatie in de huizensector het aantal insectenbehandelingen in huizen wel duidelijk minder geworden. In de andere sectoren is dat minder merkbaar.

Sabotage en vernieling

Hier wordt onder verstaan de aantasting door plaagdieren zoals ratten, muizen, kakkerlaken maar ook door motten. Gewerkt wordt volgens het IPM model. Naast een soms noodzakelijke bestrijding wordt er vooral gezocht naar de oorzaak van de plaag. Het zoeken naar de oorzaak en die kunnen oplossen, geeft de bestrijder meer voldoening van zijn werk dan alleen maar een bestrijding uitvoeren. Overleg en overtuiging zijn daarbij nodig en toont het ware specialisme aan van een plaagdierbestrijder.

Als voorbeeld noemde Jonker het veelvuldig voorkomen van motmuggen. In het gemeentehuis in Enschede werd regelmatig door een collega-bedrijf "een spuitbus" gebruikt om de veel voorkomende hinderlijke mugjes te bestrijden. Na een uitgebreid onderzoek door medewerkers bleek dat tijdens renovatiewerkzaamheden er een nieuwe pijp was aangesloten op het riool maar... de oude pijp stond nog steeds in verbinding met het riool en kwam uit in een kabelgoot waardoor de motmuggen zich gemakkelijk konden verspreiden door het gemeentehuis.

Een ander verhaal is het voorkomen van ratten tussen verschillende plafonds in een aantal rijtjeshuizen. Men had geen idee waar ze vandaan kwamen totdat Jonker de rioolpijpen, ondanks allerlei protesten, liet opgraven. Het bleek dat ze kapot waren en tijdens de graafwerkzaamheden sprongen de ratten eruit waardoor de oorzaak duidelijk was.

Een grondige bestrijdingsaanpak en monitoring van het aantal motten vermindert het aantal motten zeer aanzienlijk, waardoor een klant grote financiële voordelen kan genieten. De heer Ithamar Jonker haalde een verhaal aan van een Duits productiebedrijf van nootjes. Doordat er zoveel motjes voorkwamen kregen ze geen grondstoffen meer aangeleverd. Er moest dus met spoed een actie worden ondernomen. Dat gebeurde door het gebruik van foggers en het ophangen van motten monitor systemen. Binnen korte tijd was het aantal motten tot een minimum gereduceerd. Vervolgens is gezamenlijk met de hygiëne verantwoordelijke binnen het bedrijf een monitoringsysteem opgezet om te voorkomen dat het weer uit de hand zou lopen. Daar zijn de werknemers van het bedrijf actief bij betrokken.

Insektokill heeft niet te maken met zwarte ratten maar wel met bruine ratten. In 2009 bestond de indruk dat de ratten resistent waren. Vervolgens zijn er ratten opgestuurd naar een onderzoeksinstituut in Munster waar de resistentie is aangetoond. Door tijdelijke ontheffing kon gebruik worden gemaakt van bestrijdingsmiddelen die geen resistentie veroorzaken waardoor de overlast in de locaties beperkt werd. Volgens Jonker komt resistentie vooral door de slechte bestrijdingsmethoden door particulieren en agrarische bedrijven. Een voorstel van hem is dat plaagdierbestrijdingsbedrijven bestrijdingsmiddelen verstrekken aan agrariërs en samen met hen een bestrijdingsplan opzetten en dit vervolgens met hen na verloop van tijd gaan evalueren. Ook voorkomt wisseling van actieve stoffen resistentie, maar dat is vaak niet mogelijk door de wettelijke eisen.

Hygiëne

In voedingsmiddelenbedrijven is een goede hygiëne belangrijk. Diverse wettelijke voorwaarden en keurmerken stellen eisen ten aanzien van een goede hygiëne. Insektokill adviseert bedrijven om plaagdieren te voorkomen op basis van het IPM-principe dat gebaseerd is op duurzaam beheersen van plaagdieren in ruimtes of onderdelen daarvan én het terugdringen van het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen. Het gaat dan om adviezen hoe en waar plaagdieren een gebouw kunnen binnendringen, en wat de mogelijke schuilplaatsen en tekortkoming van bouwtechnische, hygiënische of bedrijfsmatige aard zijn. De antwoorden op deze vragen worden vertaald naar een praktisch hygiëneadvies.

Duiven

De relatie tussen mensen en duiven is minstens duizenden jaren oud. De bijbel figuur Noach maakte immers al gebruik van een duif om te testen of er land in zicht was. Wereldwijd wordt het aantal duiven geschat op 500 miljoen en het aantal stadskuiven wordt geschat op één tot tien procent van het inwonertal. Insektokill heeft afspraken met diverse bedrijven en gemeentes om het aantal duiven te verminderen tot een acceptabel aantal. Waar het kan worden de geijkte weringsmaatregelen genomen en waar nodig worden ze geschoten of weggevangen met vangkooien.

Het familiebedrijf Jonker is gebaseerd op nuchtere en Twentse no-nonsense omgang waarbij het weren van plaagdieren centraal staat en gezien het enthousiasme zeker nog vijftig jaar zal bestaan!

CYBORGINSECTEN

Dat is de titel van het artikel uit de wetenschaps editie van de NRC van 18 februari 2012. Het artikel gaat over het bestaan van cyborginsecten.

De fysicus Daniel Scherson van de Case Western University deed in december 2011 een proef met vijf donkerbruine kakkerlakken die vastgeketend zaten aan een petrischaaltje. In de magen van deze kakkerlakken waren biobrandstofcellen geïmplanteerd. Een paar uur lang zetten deze brandstofcellen suikers in de kakkerlakkenmagen om in elektriciteit door middel van enzymen en twee elektrodes. Het resultaat was een stroompje van 0,2 volt.

Deze kakkerlak is een voorbeeld van een cyborginsect; een cybernetisch organisme dat wil zeggen een samensmelting van levende materie en een machine. Plaats in een insect radio's, sensoren en camera's en de insectenmachine kan ingezet worden om bijvoorbeeld terroristen te lokaliseren of om bedolven mensen te vinden onder het puin. Het probleem is dat al die elektronica door iets gevoed moet worden terwijl een insect maar een klein dier is. Accu's en batterijen zijn te zwaar, maar een biobrandstofcel geïntegreerd in een lichaam die de insectenelektronica van voeding voorziet is misschien wel de beste optie. at.

In 2008 bedacht David Lentink van de firma Delfly Micro een vliegend robotje met een camera aan boord, met een spanwijdte van 10 cm en een gewicht van 10 gram. Nu zijn er reeds robotvliegjes met een spanwijdte van 3 cm. Maar deze robotjes halen het qua mogelijkheden en energie-efficiëntie nog lang niet bij echte insecten zoals Scherson heeft onderzocht.

De Defense Advanced Research Projects Agency is een onderzoeksinstituut van het Amerikaanse ministerie van defensie en wil insecten ontwikkelen waarbij de voortbeweging aan te sturen is zoals een paard doet wanneer aan ruitser aan een teugel trekt.

Wanneer een pop van een nachtvlinder worden doorgesneden en vervolgens weer tegen elkaar aan wordt geplakt, groeit deze weer dicht en komt er een volwassen vlinders uit. Tijdens die popfase wanneer de poppen zijn doorgesneden, kunnen implantaten worden aangebracht. Deze vergroeien met het insect. Wanneer nu kleine printplaatjes en elektroden op deze manier worden geïmplanteerd, kunnen insecten zodanig worden aangestuurd dat hun vliegrichting wordt beïnvloed.

Omdat insecten tot de ongewervelden behoren, kun je volgens de Nederlandse Wet op de Dierproeven van alles met ze doen. Toch is het dierenwelzijn in geding meent Ter Gast, bio-eticus en neurobioloog. Het is fascinerend onderzoek maar een uniek autonoom wezen wordt tot een gebruiksvoorwerp gereduceerd. Op YouTube vindt, bij de filmpjes van aangestuurde insecten, regelmatig een grote discussie plaats: Krijgen we te zijner tijd wanneer we de technologie zijn gang laat gaan, de ontwikkeling van een controlesysteem op levende dieren en misschien ook wel op een mens?

Er zal nog veel water door de Rijn stromen voor zowel de technologische als ethische problemen rondom de cyborginsecten zijn opgelost.

PRI LEIDT EIKENPROCESSIERUPSEN OM DE TUIN

In nummer 24 van Tuin en Landschap in 2012 stond een artikel van de afdeling Plant Research International van de Universiteit van Wageningen. Ecoloog Kees Booij en chemicus Luc Stevens hebben een stof ontdekt waarmee eikenprocessierupsen om de tuin worden geleid.

Kees Booij: "We hebben een natuurlijk extract in handen waarin de stof zit die de eikenprocessierup (epr) gebruikt om de kenmerkende kop-staartcolonies te vormen. Deze stof zouden we in de toekomst kunnen gebruiken om de dieren te bestrijden".

De heer Booij vervolgd: "Het is voor rupsen van levensbelang om elkaar te volgen naar de plekken in de boom waar voedsel is te vinden. Met de stof uit het extract zouden we valse sporen kunnen uitzetten en ze bijvoorbeeld naar een plek kunnen leiden waar geen voedsel is of naar een val."

Dit onderzoek is gestart naar aanleiding van een vraag van het ministerie. Bij het spuiten van nematoden en specifieke bacteriën tegen epr kunnen ook rupsen van andere vroege vlinders zoals de eikenbladrollers en kleine wintervliegiers worden geraakt en dat is niet de bedoeling.

"In Amerika is al eerder onderzoek gedaan naar een rups uit de familie van de spinners en deze vormt ook colonnes in bomen. Door het gedrag van deze rupsen te verstoren met lokstoffen vond een doding van 80 % plaats. Het vormen van colonnes is een belangrijke overlevingsstrategie. Zonder elkaar zijn ze kwetsbaar voor vogels. We zoeken momenteel fondsen om verder onderzoek te doen om uit het extract nog de precieze stof te isoleren waar het om gaat. Vervolgens moet nog een manier worden gevonden om de stof na te maken." aldus Booij.

De gevonden stof kan op zijn vroegst in het voorjaar van 2013 worden getest wanneer de rupsen er weer zijn. Vervolgens kan worden begonnen met een toelatingsprocedure. Wanneer alles goed gaat kan in 2014 begonnen worden om de bestrijdingsmethode te testen en met een beetje geluk kan het middel in 2015 gebruikt worden.

Uit: Tuin en Landschap

SPITSMUIZEN; KLEINE GROTE ROVERS.

Spitsmuizen horen niet zoals hun naam zegt tot de orde van de muizen maar net zoals de egels en mollen horen ze tot de insecteneters (Insectivora). Ze lijken door hun uiterlijk op het eerste gezicht op muizen. Ze hebben echter een slurfvormige spits toelopende snuit waarbij de tanden goed zijn te onderscheiden. Deze snijtanden duiden erop dat we te maken hebben met een roofdier.

Op basis van de tanden zijn een drietal spitsmuiz geslachten te onderscheiden:

De wittandspitsmuis (*Crocidura*) hebben volledig witte tanden en een staart met lange haren die lijken op een wimper. Van oudsher werden ze ook wel wimperspitsmuizen genoemd. In Duitsland komen een drietal soorten van dit geslacht voor. Dat zijn de tuinspitsmuis (*Crocidura suaveolens*), de huisspitsmuis (*Crocidura russula*) en de veldspitsmuis (*Crocidura leucodon*).

De roodtandspitsmuizen (*Sorex spp.*) hebben roodbruine tandpunten. In Duitsland zijn vier soorten te onderscheiden. Dat zijn de gewone bosspitsmuis (*Sorex araneus*), de tweekleurige bosspitsmuis (*Sorex coronatus*), de dwergspitsmuis (*Sorex minutus*) en de Alpenspitsmuis (*Sorex alpinus*). De staart van deze soorten is kort en dichtbehaard zonder rechtopstaande haren. De oren zijn klein.

Tot de *Neomys*-soorten hoort onder andere de waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) één van de grootste spitsmuizsoorten. Waterspitsmuizen hebben een fluweelachtige vacht die waterafstotend is. De bovenzijde is bijna zwart, de kleur van de buikzijde varieert van wit tot zilverachtig grijs. De tanden van de waterspitsmuis hebben rode punten, net als bij de roodtandspitsmuizen.

Groottes en gewichten

De grootste spitsmuizensoort meet van kop tot staart 7,3 tot 8,2 cm met een staartlengte variërend van 5,3 tot 6,4 cm met het maximale gewicht van 12 gram. De kleinste soort meet van kop tot staart 4,7 tot 5,1 cm met een gewicht van 3,6 gram (*dwergspitsmuis*).

Voeding

Spitsmuizen eten insecten, larven, kleine gewervelde dieren en aas. Elke soort heeft zijn specifieke voorkeur. Bosspitsmuizen eten vooral regenwormen. In woningen levende dwergspitsmuizen eten hoofdzakelijk kevers, spinners, pissebedden, mijten, wantsen, vlinderlarven en mieren. Bij spitsmuizen is plantenmateriaal in hun maag aangetroffen. Huisspitsmuizen eten naast meelwormen ook gehakt, zachte vruchten zoals bananen en peren maar bijvoorbeeld ook havervlokken. In tegenstelling de spitsmuizen die tot het *Sorex* geslacht horen kunnen huisspitsmuizen 5 dagen zonder voer. Ze verliezen dan 1 gram van hun lichaamsgewicht per dag. Ze gaan dan in een soort lethargie (*verlaagd levensritme*) waardoor de lichaamstemperatuur daalt tot 18 graden Celsius en 75% van de energie wordt bespaard. Uit een onderzoek uit 2005 blijkt dat ze wel 100 dagen zonder water kunnen. Door hun enzymen in hun speeksel kunnen ze grote prooien, zoals een kikker, verteren. Per dag moeten grote hoeveelheden voedsel worden opgenomen tot wel 1 à 1 ½ keer hun lichaamsgewicht omdat ze een hoge stofwisseling (hartslag 800 tot 1200 per minuut!) hebben.

Levenswijze

Spitsmuizen zijn solitair levende dieren. Behalve tijdens de paartijd en de periode dat de jongen worden opgevoed gedragen ze zich agressief tegenover elkaar. Huisspitsmuizen kunnen 's winters nog wel eens elkaars gezelschap opzoeken.

Bij de *Sorex* soorten hebben zowel de mannetjes als vrouwen meerdere partners. Huisspitsmuizen hebben een vaste partner. De voortplanting vindt onder gunstige omstandigheden plaats van februari tot oktober. De draagtijd bedraagt 20-30 dagen, het aantal worpen bedraagt 2-4 per jaar en het aantal jongen is 2-10 stuks. Spitsmuizen leven 1 tot 1 ½ jaar. Spitsmuizen kunnen niet goed klimmen, leven meestal op de grond en in gangenstelsels.

Welke soorten komen in huis voor?

In Nederland komen de waterspitsmuis, de bosspitsmuis, dwergspitsmuis, de veldspitsmuis en de huisspitsmuis voor. In huis komt vooral de huisspitsmuis voor, maar ook de tuin- en de veldspitsmuis kunnen 's winters in gebouwen voorkomen. Hun uitwerpselen zijn zwart en 3 à 4 mm lang en bevatten onverteerbare pansers van insecten. Regelmatig zijn twitterachtige geluiden te horen. Meestal komen ze in de kelders van huizen voor maar ze kunnen ook op andere plaatsen van het huis voorkomen.

Schade door spitsmuizen

Soms worden voorraden aangetast. De meeste problemen worden veroorzaakt door de zware muskusachtige lucht die ze verspreiden en achterlaten als reukspoor. Ook de lucht van hun urine en de vele uitwerpselen wordt als onaangenaam ervaren.

Ziektes die verspreid kunnen worden

Door de vlooiën en parasieten die ze mee kunnen dragen kunnen onder andere de volgende ziektes worden verspreid: Früh Sommer Meningo Encephalitis (FSME), ziekte van Lyme en Hantavirussen.

Hoe kan je ze vangen?

Spitsmuizen kunnen het beste met ingegraven flessen of speciale vallen worden gevangen. Als lokstof kunnen meelwormen, gehakt of in olie gedrenkte havervlokken worden gebruikt. Belangrijk is om de vallen veelvuldig te controleren. Wanneer een vleermuis gevangen is kan die het beste buiten weer worden losgelaten. Ook moeten de uitwerpselen worden verwijderd in verbande met de stank. Het neerleggen van de muizenlokken heeft geen zin, omdat dat niet gegeten wordt. Het belangrijkste is het toepassen van een goede wering zodat een locatie niet kan worden binnen gegaan.

Bescherming

Spitsmuizen vallen onder de tabel 1-soorten volgens het AMvB artikel 75 van de Flora en Faunawet. Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Voor bepaalde bestrijdings werkzaamheden hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Het beste is echter om de wering te verbeteren en de spitsmuis weg te vangen en die buiten te zetten.

Brabantse
Ongedierte Verdelging

Brabantse Ongedierte Verdelging

Op de grens van Vlaams en Waals Brabant ter hoogte van de stad Tienen ligt het dorpje Goetsenhoven. Daar is het bedrijf Brabantse Ongedierte Verdelging B.O.V van Chris Despiegheleir gevestigd.

Despiegheleir was vroeger altijd bezig met allerlei zaken op natuurgebied en met het beheer ervan. Zo wist hij op al jonge leeftijd van alles over gifstoffen om knaagdieren te bestrijden. Het was dan ook geen wonder dat hij in de plaagdierbranche verzeild raakte. Na een aantal jaren als assistent servicemanager gewerkt te hebben bij een groot Belgisch plaagdierbestrijdingsbedrijf is hij anderhalf jaar geleden met een eigen bedrijf begonnen. Voor een jonge ondernemer met een gezin is dat een grote stap. Als ondernemer kan men zich meer toeleggen op die activiteiten die men het meest interessant vindt en is men niet gebonden aan de opdrachten van zijn werkgever. Despiegheleir legt zich vooral toe op de kwaliteit van de werkzaamheden die uitgevoerd moeten worden. Hij legt zich niet toe op het "lokdoosjes uitzetten" en "verkopen" maar meer op het opsporen van de oorzaak van van aanwezigheid van plaagdieren en op het nemen van preventieve maatregelen.

Despiegheleir houdt zich voornamelijk bezig met de bestrijding zelf. Omdat hij plannen heeft om zijn bedrijf uit te breiden heeft hij een vertegenwoordiger in dienst genomen die vroeger werkzaam was in de voedingsbranche. Deze vertegenwoordiger houdt zich vooral bezig met acquisitie, maakt afspraken, behandelt aanvragen en voert waar nodig inspecties uit. Eenmansbedrijven hebben als nadeel dat ze niet twee dingen tegelijk kunnen; acquisitie en werkvoorbereiding en uitvoering. Dat betekent ook dat deze bedrijven het moeilijker hebben om uit te breiden. Tevens is het belangrijk bij een bedrijf dat de boekhouding op orde is. Bij de Despiegheleir wordt dat gedeelte verzorgd door zijn vrouw.

Het huidige slechte economische klimaat is vooral bij bestrijdingen bij particulieren te merken. Men gaat eerst meer zelf de plaagdieren bestrijden en wanneer dat niet lukt wordt hulp in geroepen van een vakman. Volgens Despiegheleir is de economische terugval minder te merken bij bedrijven. Er zijn er nog genoeg mogelijkheden om een bedrijf uit te breiden maar daarbij moet men creatief omgaan met de mogelijkheden die zich voor doen en de innoverende technieken die uitgevoerd kunnen worden om plaagdieren te kunnen bestrijden.

Despiegheleir voert alle voorkomende werkzaamheden uit op het plaagdierbestrijdingsgebied. Ze zijn te verdelen in:

Bestrijding van alle knaagdieren

Met de aanwezige technieken en middelen worden deze zowel bij particulieren als bedrijven bestreden. Bij de bestrijding wordt gebruik gemaakt van de bestaande bestrijdingsmiddelen maar Despiegheleir vindt nog belangrijker dat de oorzaak wordt gevonden en bestreden. Er moet een dusdanige kwaliteit worden geleverd dat de plaagdieren niet meer of minimaal kunnen voorkomen. Bij de wering en bestrijding moet niet alleen theoretische kennis worden ingezet maar men moet ook de praktische inventiviteit hebben om een plaag te bestrijden.

Als voorbeeld noemde Despiegheleir een bestrijding van zwarte ratten in een veevoederbedrijf. Hij werd erbij geroepen, nadat een ander bestrijdingsbedrijf het niet gelukt was om de dieren kwijt te raken. Men had geen idee hoe ze te bestrijden waren en waar ze hun nesten hadden. Tijdens een inspectie bleek dat de zwarte ratten hun nest hadden in ander halve meter grote jute zakken die een halve meter van de grond hingen. Door inventiviteit bij het uitzetten van lokazen is het gelukt om het veevoederbedrijf te verlossen van de zwarte ratten. Uiteindelijk heeft hij 40 vergiftigde zwarte ratten gevonden welke hij afgegeven heeft aan het Natuurhistorisch museum in Brussel.

Momenteel maakt de Despiegheleir geen gebruik van lokdozen die met een barcode apparaat worden afgelezen. Hij ziet daar niet de meerwaarde van in, maar mochten er situaties zijn waar hij ze wel kan toepassen, zal hij dat zeker doen.

Verdelging van alle insecten

Hieronder worden kakkerlakken, bedwantsen, vliegen, mieren en andere voorkomende insecten verstaan. Waar mogelijk maakt hij gebruik van zo weinig mogelijk bestrijdingsmiddelen. Hij geeft de voorkeur aan bijvoorbeeld elektrische vliegenvangers om vliegen te bestrijden in plaats van spuitvloeistoffen te gebruiken. Kruipende insecten, zoals Duitse kakkerlakken worden bestreden met Goliath gel. Ook bij insecten geldt dat hij zoveel mogelijk de bron wil aanpakken en wering wil toepassen zodat er zo weinig mogelijk bestrijdingsmiddelen worden gebruikt

Building care

Onder "building care" wordt het bestrijden van houtaantasters verstaan evenals het plaatsen van duivenwering, het opruimen van vogeluitwerpselen en het behandelen en verwijderen van vochtschimmels.

Ontruimen en ontsmetten van gebouwen

Wanneer panden ernstig vervuild zijn of wanneer er sprake is van een overleden persoon die al geruime tijd in een pand ligt kan ook de hulp van Despiegheleir worden ingeroepen. Als voorbeeld noemde hij een aanvraag om een pand te ontsmetten van een mevrouw die gevonden was nadat ze twee jaar geleden was overleden. Men had niet eerder opgemerkt dat deze eenzame levende vrouw zonder familie was overleden. Nadat het lijk verwijderd was, heeft Despiegheleir de restanten verwijderd. De lucht van de nog aanwezige ontbindingsvloeistoffen hadden zich verspreid over het matras tot onder het linoleum. Despiegheleir heeft alles verwijderd, zelfs de stabilisatielaag van de vloer. Gelukkig voor hem was de woning dusdanig afgesloten dat er in die twee jaren geen vliegen of andere plagen hebben kunnen ontwikkelen. Nadat alles verwijderd was heeft hij de ruimtes gedesinfecteerd en kon het pand geheel reukloos worden opgeleverd.

Fauna en flora beheer

Steenmarters zijn een groot probleem. Deze dieren zijn beschermd en mogen niet weggevangen en gedood worden in België. Wel mogen ze verjaagd worden en de schuilplekken mogen worden afgesloten. Wekelijks krijgt hij meldingen van steenmarters op het platteland. Maar ook in steden komen ze voor. Hij heeft bijvoorbeeld onlangs weringsmaatregelen moeten treffen tegen drie steenmarters in Leuven.

Regelmatig worden mollen bestreden bij agrarische bedrijven maar ook op sportvelden. Hij maakt daar geen gebruik van gaspatronen omdat die niet toegestaan zijn in België. Despiegheleir maakt daarbij gebruik van klemmen.

Despiegheleir heeft vergunning om duiven te schieten en dat doet hij ook met regelmaat.

Om konijnen te vangen maakt hij regelmatig gebruik van fretten. Hij bezit momenteel vijf getrainde vrouwelijke fretten. Om ze te trainen heeft hij een speciaal buizen systeem gemaakt van wisselende grootte. De dieren worden dan door de buizen gelokt met een spoor van een konijn. De konijn worden gevangen met de fretten met speciale korven die in de holen geplaatst worden en soms met de terrier. Despiegheleir heeft twee soorten fretten. De kleinste soort jaagt soms ook ratten uit hun hol waarbij ze opgewacht worden door de terriër.

Naast het fretteren schiet hij ook konijnen wanneer ze overlast veroorzaken. Om ze te mogen jagen heeft hij dan ook de beschikking over het benodigde jachtbrevet.

Voordat een bestrijding van de fauna plaatsvindt in het zogenaamde buitengebied moet dat gemeld worden bij de bevoegde instantie ANB. Binnen 48 uur wordt dan een vergunning afgegeven en kan de bestrijding worden uitgevoerd.

Preventie

Regelmatig worden adviezen gegeven aan particulieren en bedrijven om plaagdieren te weren. Bij bedrijven gebeurt dat vooral waar men te maken heeft met hygiëne codes zoals de BRC normen. De adviezen over wering worden besproken met de eigenaar of de verantwoordelijke voor dat soort zaken van het bedrijf. Daarbij wordt duidelijk aangegeven waarom dat nodig is, wat er moet worden gedaan en wanneer dat gebeurt. De afspraken, weringseisen en het resultaat van de wering worden online gezet zodat het bedrijf kan nazien wat er al is gebeurd en nog moet gebeuren

Door een goed product, dus een goede bestrijding en weringadviezen, te leveren komen de klanten regelmatig via mond op mond reclame bij de Despiegheleir terecht. Volgens hem is dat ook de beste methode om het bedrijf uit te breiden. Ook goede contacten met collega's zijn belangrijk om gezamenlijk projecten te kunnen doen of om indien nodig werkzaamheden van elkaar over te kunnen nemen.

Despiegheleir is een dierenvriend wat ook wel blijkt uit zijn twee pony's in de wei, zijn vijf fretten, zijn hond en.... zijn vele Mechelse koekoeken. Wanneer daar naar gevraagd wordt, verteld hij geestdriftig over dit Belgische kippenras. Dit vleeshoen is een grote kippensoort. De hanen kunnen wel vijf kg zwaar worden, de hennen zijn meestal een kilo lichter. Er zijn verschillende erkende kleurslagen zoals de koekoekkleur, zilverkoekoek, goedkoekoek, wit, blauw en Colombia. Het zijn rustige kippen die niet snel gaan vliegen. Per jaar worden een 140 tot 160 eieren gelegd.

Despiegheleir broedt per jaar een honderd kuikens uit in de broedmachine en wanneer ze enkele kilo's wegen worden ze opgegeten. Doordat ze van het gras eten aangevuld met wat maïs smaken ze volgens Despiegheleir voortreffelijk.

Brabantse Ongedierte Verdelging is nog een jong en klein bedrijf, maar de eigenaar is van plan om het binnen een paar jaar aanzienlijk uit te breiden. Door zijn grote interesse in het vakgebied, vakbekwaamheid, vindingrijkheid en doorzettingsvermogen zal het Despiegheleir zeker lukken.

Bed bug monitor dé bedwantsen monitor als antwoord op de vraag vanuit de markt

Introductie

De vraag is hoe een bedwantsinfectie met de moderne technologie betrouwbaar kan worden waargenomen. Zijn de huidige bedwantsenmonitor systemen goed en betrouwbaar? Deze en andere relevante vragen worden vaak gesteld en wilden we beantwoorden in samenwerking met onze hygiëne partner (Schneemeister GmbH). Daarvoor is nodig dat er literatuur wordt bestudeerd en onderzoeken worden uitgevoerd.

Screening en monitoring

Studenten van de afdeling Toegepaste Wetenschappen van de Albstadt-Sigmaringen Universiteit hebben een onderzoek uitgevoerd met als titel "Bedwantsen – screening en monitoring". Het doel van het onderzoek was om vergelijkende testen uit te voeren met de huidige beschikbare methodes. Bedwantsen werden op verschillende plaatsen in een voor dat doel door de firma Frowein speciaal nagebouwde hotelkamer op de universiteit losgelaten. De eerste reeks onderzoeken werd uitgevoerd van oktober tot het einde van november in 2009.

Bedwantsen

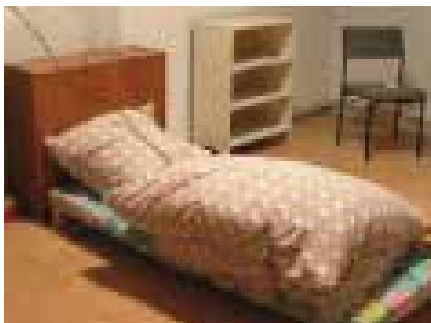
Alle bedwantsen waren afkomstig van Bayer Crop Science Deutschland GmbH. De bijna volgroeide en de volgroeide bedwantsen werden gehouden bij een temperatuur van 20 graden en elke 14 dagen kregen ze een bloedbad.

Experiment 1

Een hotelkamer met een oppervlak van 15 m² was zo realistisch mogelijk nagebootst. Laminaat op de grond met daarop een vloerkleed wat afgetaped was waardoor bedwantsen er niet onder konden kruipen, behalve in één hoek waar dat wel mogelijk was. Het meubilair bestond uit een

kozijn (op een houten wand vastgemaakt), een bed met een metalen frame, matras, dekbed en kussen, drie kasten, twee houten stoelen en 3 stoelen met metalen frames, allen gestoffeerd. Alle openingen zoals stopcontacten werden dichtgemaakt. De drie op de markt aanwezige bedwantsen monitorssystemen en ook twee andere schuilplaatsen (kakkerlakval en een kabelgoot met kabels) werden onder andere rondom het bed geplaatst. Tijdens het onderzoek werden deze systemen regelmatig verplaatst. Aan het begin van het onderzoek werd een kooi met 3 cavia's in het midden van het bed geplaatst wat de aanwezigheid van een mens moet simuleren en waar de bedwantsen een bloed van kunnen opnemen.

Experiment 2

Bij dit experiment werd gebruik gemaakt van dezelfde omstandigheden als bij experiment 1 alleen was het vloerkleed verwijderd en het metalen bed was vervangen door een houten bed. De cavia's werden verwijderd en vervangen door een verwarmingsbron (400W).

Experiment 3

De resultaat van de eerste experimenten waren niet samenhangend en er konden geen goede conclusie's aan worden verbonden. Tijdens dit experiment (no 3) waren twee kartonnen verhuisdozen voorzien van karton zodat bedwantsen daar een comfortabele schuilplek in konden hebben.

Een kakkerlakken val en een kabelgoot met kabels werden in beide dozen geplaatst. Vervolgens werd in 1 doos een warmtebron geplaatst en in de andere doos een bedwantsen monitor systeem. Dit gebeurde bij een temperatuur van 18 graden Celsius.

Experiment 4

Dit experiment was vergelijkbaar met experiment 3 alleen de temperatuur was 20 graden Celsius. Ook werd er een derde verhuisdoos aan toegevoegd waarin de nachtelijke bewegingen van bedwantsen werd waargenomen.

Samenvatting van de 4 experimenten

Uit de onderzoeken bleek dat bedwantsen gebruik maken van willekeurige schuilplekken. Uit de lage vanghoeveelheden van de verschillende monitorsystemen bleek dat deze niet effectief werkten zoals de leveranciers claimden en dus niet geschikt zijn voor professioneel gebruik.

Literatuur onderzoek

De firma Frowein had nog de beschikking over literatuur uit de jaren 1920 tot 1940 toen er nog veel bedwantsen voorkwamen. Deze oude, maar interessante, en ook nieuwe literatuur werd bestudeerd door een student. De conclusies van dat onderzoek werden gebruikt om een nieuw bedwantsen monitor systeem te ontwikkelen.

Ontwerpen van een nieuw monitorsysteem

Een volgende student had als afstudeeropdracht een nieuw bedwantsen monitor systeem te ontwerpen waarbij hij gebruik kon maken van de resultaten van de uitgevoerde experimenten en het literatuuronderzoek.

Het basis idee achter het ontwerp was, dat het monitorsysteem moest werken en eenvoudig moest zijn. Daartoe werden een aantal experimenten opgezet waarbij de bedwantsen hun dagelijkse ritme konden vertonen, een gastheer hadden voor een bloedmaal en een omgeving die geschikt was voor hun. De activiteiten van de bedwantsen werden vastgelegd met behulp van een video camera. Alle hieronder genoemde experimenten hadden dezelfde opzet waarbij slechts enkele parameters verschilden. Vanwege een tekort aan bedwantsen konden alleen experimenten uitgevoerd worden waarbij slechts de bewegingen van de bedwantsen werden onderzocht en gekeken werd hoe ze aangetrokken werden door monitorsystemen zonder dat de bedwantsen gebruik konden maken van een gastheer voor een bloedbad.

Experiment 1

Het bewegingsgedrag en het dagritme van de bedwantsen werd hierbij geobserveerd. Gedurende de nacht werd dat gedaan door een nachtzicht camera. De bedwantsen konden schuilplekken zoeken in een kartonnen doos toegankelijk gemaakt via een stuk golfkarton maar ook naar andere schuilplekken in de gesimuleerde hotelkamer. Vijf dagen voor het begin van het onderzoek werd bedwantsen op het stuk golfkarton geplaatst zodat dat de schuilplekken in het karton voorzien waren van bedwantsferomonen.

Experiment 2

Dit experiment was het zelfde als hierboven genoemd, alleen werd gebruik gemaakt van een terrarium verwarmingsplaat waardoor de aantrekking door warmte kon worden beoordeeld.

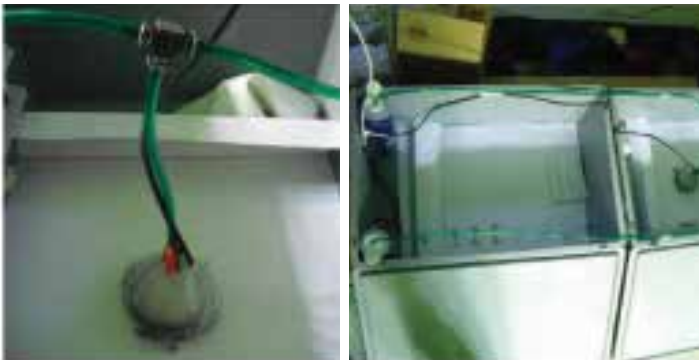
Experiment 3

Hetzelfde als bij experiment 2 alleen werd hierbij gebruik gemaakt van kooldioxide om te zien of dat bedwantsen aantrekt.

Experiment 4

In dit laatste laboratorium experiment werd het gedrag onderzocht van bedwantsen bij het ontworpen prototype monitorsysteem wat gemaakt was naar aanleiding van de voorgaande resultaten.

Experiment 5

Het ontworpen prototype werd tijdens dit experiment onderzocht in praktijkomstandigheden in een woning. De bewoners hadden reeds enkele weken last van bedwantsen en ondanks bestrijdingen waren de bedwantsen niet helemaal verdwenen. Het huis, met veel houtwerk, voorzag de bedwantsen van ideale schuilplekken. Het ontworpen monitorprototype werd gedurende een week geplaatst in de kinderkamer waar eerder de

besmetting met bedwantsen was geconstateerd. Tijdens het onderzoek werd de kamer niet bewoond.

Resultaten

Alle resultaten van de onderzoeken werden afzonderlijk geëvalueerd waarbij vooral gelet werd op het gedrag van de bedwantsen. Gedurende een week werd de gemiddelde nachtelijke activiteiten vastgelegd en ook de plek waar de bedwantsen zich 's morgens bevonden. Dat werd vastgelegd met een nachtzicht camera maar ook de speciale activiteiten rondom de monitorsystemen werd vastgelegd.

Naar aanleiding daarvan werden de volgende vragen gesteld en beantwoord:

- Hangt de intensiteit van verplaatsen af van de mate van honger van de bedwantsen?
- Gedurende welke tijden van de nacht zijn bedwantsen actief?
- Zoeken bedwantsen steeds nieuwe schuilplekken of gaan ze weer naar hun eerdere schuilplek?
- Neemt door temperatuurverhoging hun activiteit toe?
- Wordt de bedwantsactiviteit verhoogt door een combinatie van warmte en kooldioxide?
- Reageren bedwantsen op de verschillende lokstoffen?
- Zijn de gebruikte technieken zodanig dat een prototype monitor kan worden ontwikkeld?
- Werkt het ontworpen prototype monitorsysteem zowel onder laboratorium omstandigheden als onder praktijk omstandigheden?

Naar aanleiding van de hierboven summier samenvatting van de genoemde onderzoeken is een bedwantsen monitor ontworpen, de Bed bug monitor. Deze is gebaseerd op het gelijktijdig afgeven van warmte en kooldioxide. Beiden worden continu uitgescheiden in een zelfde hoeveelheid door een apparaat dat speciaal voor dit doel is ontworpen. De bedwantsen worden aangetrokken en gevangen op een speciaal ontwikkelde lijmplaat. De kooldioxide wordt uitgescheiden door een kooldioxide generator die gedurende 4 tot 6 weken kooldioxide werkzaam is. De introductie van dit monitorsysteem heeft plaatsgevonden in de eerste helft van 2011 op de Duitse markt tijdens de Pest Control Convention in Wenen en de bijeenkomst in Grünau.

Vraag uw leverancier, bijvoorbeeld KillgermRIWA, voor meer informatie.

Frowein GmbH & Co. KG, Albstadt

Bedwantsmonitor

Voor het professioneel en betrouwbaar opsporen van bedwantsen. Een hulpmiddel waar een professionele plaagdierbestrijder in de toekomst niet zonder kan:
Laat uw kwaliteit zien!

Het apparaat simuleert het menselijk lichaam door warmte en koolzuur (CO2) af te scheiden waardoor de bedwantsen worden aangetrokken en vervolgens vastplakken op het vanggedeelte.

Op deze manier kunt u een bedwantsen infectie waarnemen of u kunt controleren of de bestrijding effectief is geweest.

FROWEIN GMBH & CO. KG

BIOZIDE

Betrouwbare biociden voor professionals

FROWEIN GMBH & CO. KG

D-72437 Albstadt | Postfach 201440 | D-72461 Albstadt | Am Reislebach 83 | Tel. +49 7432 956-0 | Fax +49 7432 956-138

Gebruik biociden veilig. Lees altijd de productinformatie en het label voor gebruik.

www.frowein808.de | eMail: info@frowein808.de

Bell laboratoires partner van natuurbeschermers

Van Alaska tot Antarctica en vele locaties daartussen is Bell partner van de natuurbeschermers om ratten en muizen uit te roeien in gebieden waar ze van oorsprong niet voorkomen.

Bell is al lang één van de belangrijkste spelers binnen de plaagdierindustrie met zijn innoverende producten. De laatste jaren zet Bell zijn expertise ook in om in knaagdieren te bestrijden in gebieden waar ze een bedreiging vormen voor zowel de flora als fauna in die gebieden. Bell richt zich vooral op eilanden die een bijzondere en bedreigde natuur hebben en waar de zeevogelpopulatie wordt bedreigd.

Net zoals vele niet oorspronkelijke dieren kwamen de ratten in die landen doordat ze meekwamen met voornamelijk ontdekkingsreizigers, walvisvaarders en militairen. Hoewel ze in het begin met weinigen waren, konden de ratten zich door het gebrek aan natuurlijke vijanden gemakkelijk vermeerderen door zich te goed te doen aan de op de eilanden aanwezige planten en dieren. Vooral op de grond nestelende zeevogels, met hun eieren en jongen, zijn een gemakkelijke prooi voor de hongerige ratten. Momenteel is op vele eilanden bijna 95% van de oorspronkelijke vogels uitgeroeid.

‘Bij Bell zagen we dat we een actieve bijdrage konden leveren zodat ook in de toekomst deze bedreigde soorten voor de volgende generaties bewaard kunnen blijven.’ aldus Peter Martin, Bell’s directeur onderzoek en ontwikkeling vanuit zijn kantoor in Madison in Wisconsin.

Bell’s gepelleteerde ‘natuurbescherming lokaas’ bevat de actieve stof brodifacoum. De vorm, grootte, kleur en giftigheid is afgestemd op de omstandigheden van het gebied waar de bestrijding wordt uitgevoerd. Zo zijn er lokazen voor het hete droge klimaat van de Galapagos eilanden, tropische gebieden met veel regen zoals de Palmyra Atoll in de Grote Oceaan en de extreme omstandigheden op South Georgia Islands in de buurt van Antarctica.

Naast bovengenoemde omstandigheden moeten de lokazen ook de beste huidige bewezen methode van het uitzetten, dus het afwerpen, vanuit een helikopter kunnen doorstaan (zie foto).

Op South Georgia Islands werkt Bell samen met de South Georgia Heritage Trust om op het grootste eiland ratten uit te roeien. Door het uitzetten van lokazen met behulp van helikopters is het in 2011 gelukt om een bergachtig gebied met gletsjers, 12.500 hectare groot, rattenvrij te krijgen. Tijdens de komende fase, begin 2013, zal 180.000 kg lokazen worden uitgezet in een gebied van 940 km² om dat rattenvrij te krijgen zodat de vogelpopulatie daar weer kan uitgroeien tot één van de belangrijkste op de wereld. ‘De belangrijkste overeenkomst voor een project zoals dit is de ketting’ zegt Professor Tony Martin,

directeur van de South Georgia Heritage Trust Habitat Restoration Project. ‘Dat houdt in dat personen zoals ikzelf, de helikopter piloten, de helikopters, het vervoer, de bestellingen en de lokazen uitstekend op elkaar moeten worden afgestemd en bovenal moet het lokaas goed werken!’

Bell is momenteel ook betrokken bij een vergelijkbaar project op de Galapagos eilanden. Deze eilanden bezitten een unieke, diverse en bedreigde flora en fauna. Naast de oorspronkelijke flora worden zeker 50 vogelsoorten bedreigd door ratten. Ook de Galapagos schildpadden worden bedreigd. Op verzoek van de Charles Darwin Foundation is een lokaas ontwikkeld dat afgeworpen wordt door helikopters. Nadat een succesvolle proef is uitgevoerd op een tweetal kleinere eilanden zullen in 2012 ook lokazen gedropt worden op de Pinzón en Plaza Sur eilanden om ratten uit te roeien.

‘In juni dit jaar is Lonesome George, een Pinta Island schildpad, gestorven. Door ons werk moet het mogelijk zijn om de Pinzón Giant Tortoises weer te introduceren in de natuur’ aldus Victor Carrion, Ecuador Program Director. Door zwarte ratten konden de Pinzón Giant Tortoises zich niet voortplanten omdat de eieren en de jongen werden gegeten. Meer dan 45 jaar zijn deze schildpadden wel in gevangenschap opgegroeid en teruggezet in de natuur wanneer ze 4 jaar oud waren en zich beter konden weren tegen ratten. Maar door het uitroeien van de ratten kunnen ze zich ook weer in de natuur zelf weer voortplanten.

De logistiek rondom de bestrijding is uitgebreid. Over een afstand van duizenden kilometers moeten mensen, materialen en lokzen regelmatig worden aangevoerd naar afgelegen gebieden. Daar moeten de uitvoerende medewerkers onder zware omstandigheden hun kennis en kunde gebruiken om een gewiekste vijand te bestrijden. `Niets mag in de weg staan om elke rat of muis onder alle omstandigheden uit de weg te ruimen om het project te laten slagen` aldus Bell's Peter Martin.

Wat eens beschouwd werd als onmogelijk, het restaureren van de natuur op de eilanden, blijkt nu mogelijk te zijn. Met elk uitgevoerd project worden kennis en ervaring groter en kunnen worden gebruikt voor een volgend project. Een belangrijk punt daarbij is de technische ontwikkeling zoals het ontwikkelen van een goed lokaas, maar ook van door GPS gestuurde helikopters waardoor de piloten preciezer en consequenter lokzen kunnen afwerpen op de doelgebieden.

De resultaten van deze grote inspanningen zijn een verrijking van de natuur zoals het succesvol broeden van de South Georgia pijlstaarteend, en het waarnemen van de giant song sparrow (zanggors soort) op de Hawadax Islands in Alaska. Andere voorbeelden zijn het nestelen van oopaalsternen en witkapnoddies (meeuwen soorten) op de Palmyra Atoll.

De toekomst van dit soort projecten is hoopvol maar is wel afhankelijk van organisaties en bedrijven zoals Bell, die bereid zijn om te helpen.

`Met deze en diverse andere projecten hoopt Bell een bijdrage te leveren aan de bescherming en het herstel van zeldzame en bedreigde planten en dieren die anders te maken hebben met het verlies van hun leefgebied door bedreiging van diersoorten zoals ratten` aldus Peter Martin.

`Hoe meer we realiseren dat we leven in een gezamenlijke wereld, des te meer moeten we samenwerken om onze natuurlijke bronnen te beschermen voor de toekomstige generaties`

De belanghebbenden bij kwaliteit

Op 15 oktober 2012 hield de NVPB 's middags een symposium met bovengenoemde titel in het Hotel Van der Valk in Breukelen. De middag werd geopend door de Martin van der Bent, voorzitter van de NVPB. Vervolgens kondigde hij de sprekers aan.

Sipke Havinga

Als eerste sprak Sipke Havinga, Coördinerend inspecteur Biociden toezicht bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Vanaf 1 januari 2012 is de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) in werking getreden. De ILT is ontstaan uit een fusie van de VROM-Inspectie en de Inspectie Verkeer en Waterstaat. Het ILT heeft als missie het verlenen van goede dienstverlening, een rechtvaardige handhaving en het zorgdragen voor een adequate opsporing. De Inspectie valt onder verantwoordelijkheid van het ministerie van Infrastructuur en Milieu en bestaat uit een 7 tal domeinen. Daar wordt onder andere geïnspecteerd op risicovolle stoffen en gehandhaafd. Sinds 2008 wordt ook gecontroleerd op biociden, een regietaak van het ILT.

Het ILT vindt dat een keurmerk belangrijk is. Het moet gebaseerd zijn op vertrouwen en moet dus goed worden nageleefd. Via een convenant kan de brancheorganisatie een systeem opbouwen dat zijn eigen keurmerk controleert en er voor zorgt dat men dus werkt

volgens de richtlijnen van het keurmerk. Het ILT kan daar dan op toe zien. Het ILT heeft in de periode 2008 – 2011 vele verschillende soorten overtredingen geconstateerd. Daaruit blijkt dat de regels nog verder moet worden verfijnd en dat kan mede door een keurmerk. Een kwaliteitsslag die uit vele facetten bestaat is zeker nodig aldus de heer Havinga.

Ghislaine Mittendorf

Mevrouw Ghislaine Mittendorf, van de Divisie Consument & Veiligheid van de NVWA, was de volgende spreekster. De missie van de NVWA is het bewaken van de veiligheid van voedsel en consumentenproducten, van de gezondheid van dieren en planten, en van het dierenwelzijn en de natuurwetgeving. Dat gebeurt door handhaving, risicobeoordeling en –communicatie en door het beleidsadvies uit te voeren. Een aantal factoren speelt daarbij een rol: de overheid wordt kleiner vanwege minder regels, het bedrijfsleven wil geen overlast van de vele regels en de consument wil een hoge kwaliteit van producten en wil geïnformeerd worden wat er aan de hand is.

Fysieke controles zijn slechts momentopnames, het is duur en de NVWA beschikt over onvoldoende capaciteit. Daarom wordt naar alternatieven gezocht zoals toezicht op basis van systemen en convenanten. Andere mogelijkheden zijn administratief en digitaal toezicht en verklaringen/assessments uit de eigen branche. Dat kan alleen wanneer er intensief wordt samengewerkt met brancheorganisaties zoals de NVPB.

Inspecties worden uitgevoerd op basis van EU hygiëne regelgeving waar ook het voorkomen van de aanwezigheid van plaagdieren onder valt. Daarbij wordt gelet op wering, en wanneer nodig, hoe de bestrijding wordt uitgevoerd. Op het moment is er volgens de NVWA veel overlast van plaagdieren. Inspecties daarop zullen in 2013 dan ook extra aandacht krijgen. Alle inspecteurs hebben daarover in het najaar van 2012 een specifieke nascholing gevolgd. Het interventiebeleid is aangepast en uitgebreid waarbij vooral aandacht is besteed aan de regelgeving afkomstig uit de EU, de Flora- en Faunawet, de Gezondheids- en Welzijnswet voor dieren. De resultaten van de eerste inspecties zullen in 2013 openbaar worden gemaakt en zullen te vinden zijn op de NVWA website in de categorieën onbekend, slecht, onvoldoende en goed.

Als laatste advies gaf mevrouw Mittendorf aan dat plaagdieren bestreden moeten worden door kenners en niet door consumenten. Consumenten vinden plaagdieren vies. Zowel ondernemer als bestrijder hebben elk een eigen verantwoordelijkheid en overlast moet gezamenlijk worden aangepakt.

Anne-Corine Vlaardingerbroek

Na een korte pauze nam mevrouw Anne-Corine Vlaardingerbroek het woord. Mevrouw Vlaardingerbroek is van het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel (CBL) en houdt zich bezig met Voedselveiligheid en Certificering. Er zijn in Nederland vele supermarkten waarbij de Super Unie, Albert Heijn en Jumbo bijna twee derde van de supermarkten vertegenwoordigen. Alle 4300 supermarkten hebben gezamenlijk ongeveer 4 miljoen bezoekers per dag, een totale omzet van 33 miljard, waarvan food 27,7 miljard, per jaar. En dat alles wordt verzorgd door 300.000 medewerkers.

De consument verwacht veilig voedsel. Er zijn weinig incidenten op het ogenblik, consumenten vergeten incidenten snel, maar wanneer er incidenten zijn blijven ze die herinneren. En wat we niet moeten vergeten; het volgende incident ligt op de loer hoewel men dat met allerlei maatregelen uit de diverse wetten probeert te verhinderen!

De CBL-Hygiëncode en plaagdiermanagement is een maatregel om de hoeveelheid plaagdieren te verminderen. Deze code stelt eisen ten aanzien van de inrichting van gebouwen en de omgeving. Het weren van plaagdieren staat daarbij voorop. Er moet een verplicht programma zijn tegen plaagdieren dat zelf, of bij voorkeur door een professioneel plaagdiermanagementbedrijf met een erkend plaagdierbestrijdingsdiploma uitgevoerd wordt.

In een supermarkt moet één persoon eindverantwoordelijk zijn voor de plaagdierbestrijding. Schoonmaken en bestrijden moet gebeuren volgens een vastgesteld plan. Wanneer plaagdieren worden geconstateerd, moeten ze worden geïdentificeerd en behoort het bestrijdingsplan aangepast te worden. Bij overlast moet de bestrijdingsfrequentie worden verhoogd waarbij er op gelet moet worden om de hoeveelheid bestrijdingsmiddelen tot het minimum te beperken. Volgens de code begint de preventie van plaagdieren al wanneer gelet wordt op een goede hygiëne. Bestrijdingsmiddelen mogen nooit in het zicht worden gelegd.

De CBL-Hygiëne code en plaagdiermanagement kunnen samengevat worden in een vijftal punten om plaagdieren te weren:

- Goed opruimen en schoonmaken
- Afvalcontainers sluiten
- Producten afdekken
- Ramen en deuren goed afsluiten
- Plaagdieren of sporen hiervan direct melden aan de leidinggevende

Supermarkten worden meestal aangestuurd vanuit hun hoofdkantoor. De controle op het uitvoeren van schoonmaakwerkzaamheden gebeurt dagelijks. De supermarkt moet daarbij bedenken dat veel overlast veel extra uren kost om de overlast te beperken. De bestrijding van plaagdieren is “meer dan een doosje plaatsen” en moet een samenwerking/chemie zijn tussen de professionele bestrijder en de supermarkt om tot het gewenste resultaat te komen.

Informatie over het CBL is te vinden op www.cbl.nl

Maarten Boonstra

De volgende spreker was de heer Maarten Boonstra, hygiëne coördinator van de Sonneveld Group bv. Dit bedrijf is leverancier van een uitgebreid assortiment broodverbetermiddelen, broodmixen en lossingsmiddelen en voldoet aan de meeste voedselveiligheid certificaten. Voedselveiligheid, productschade, duurzaamheid, milieu en diervriendelijkheid is van groot belang voor dit bedrijf.

Door jarenlange ervaring is Sonneveld tot de conclusie gekomen dat de overlast van plaagdieren niet alleen verminderd kan worden door ze te bestrijden. Er moeten weringsmaatregelen worden genomen. Het is daarbij duidelijk blijkt dat bestrijden en weren een vak is en niet gedaan kan worden door iemand die “het er even bij doet”. Wel is van belang dat er een goede samenwerking bestaat tussen de opdrachtgever en de bestrijder.

Het advies van Boonstra aan de verschillende bedrijven binnen de groep is:

- Vertrouw op een externe bestrijder, maar houd zelf overzicht en coördinatie
- Maak duidelijke afspraken met de bestrijder
- Bestrijden en preventie dienen samen te gaan
- Verantwoordelijkheid ligt bij het bedrijf en niet bij de bestrijder
- Betrek operators bij signalering en preventie
- Benoem een interne coördinator
- Zorg dat medewerkers een basiskennis hebben over plaagdieren
- Binnenkomende grondstoffen moeten gecontroleerd worden op vraag, keutels, larven, spinsels en insecten
- Vloeren licht van kleur maken, waardoor plaagdieren beter te zien zijn
- De grondstoffen en producten moeten 30 tot 50 cm van de grond liggen
- Kabels moeten in kabelgoten weggewerkt worden
- Retourproducten moeten ook gecontroleerd worden
- Medewerkers moeten leren plaagdiersporen te herkennen
- Een zaklamp is nodig om zorgvuldig onderzoek uit te kunnen uitvoeren
- Gebruik alleen buiten lokdozen met gif, probeer het gebruik van gif binnen het bedrijf zo veel mogelijk te voorkomen
- Hygiëne is zeer belangrijk
- Zaden, granen en pitten zijn gevoelig voor insecten
- Een uitgangscntrole van producten geeft een goede indicatie of er een ongedierteprobleem is in opslagruimtes

Het probleem binnen de bedrijven is dat men te veel gericht is op bestrijden in plaats van preventief te werk te gaan. Verantwoordelijkheden worden te gemakkelijk doorgeschoven naar de bestrijder. Ook wordt vaak gezegd “met dit product en dit gebouw hebben we altijd te maken met ongedierte”. Dat is een gemakkelijke en gelaten manier en men wil, of weet niet hoe men de plaagdieren moet bestrijden en weren. Goede communicatie, inzet en overreding van een plaagdierbestrijder is noodzakelijk om dat te doorbreken.

Florian Spanhak

De laatste, gast spreker was de heer Florian Spanhak van de firma SIM (Supply Chain Information Management). Dit bedrijf houdt zich bezig met risicomanagement van retailers naar leveranciers. Daarbij zijn goede certificaten belangrijk omdat die veiligheid en een goede werkwijze garanderen.

Retailers produceren zelf weinig tot niets en ze leunen dan ook sterk op de kennis en kunde van de leveranciers. Een goede certificering geeft daarbij een goede basis voor vertrouwen en staat voor uniformiteit van de gehanteerde methodes. De productveiligheid moet dan ook verankerd zijn in de managementsystemen. Bekende internationale certificaten zijn de BRC en IFS eisen. Daarbij moet aan de volgende eisen worden voldaan voor wat betreft plaagdierbestrijding:

- Minimaal aan de wettelijke eisen
- De leverancier moet betrokken personeel scholen en/of heeft een contract met een competente externe plaagdierbestrijder
- Alle werkzaamheden voortvloeiende uit de plaagdierbestrijding en -wering moeten worden gedocumenteerd
- Risicoanalyses moeten worden uitgevoerd en waar nodig moeten maatregelen worden genomen om de risico's te beperken
- Trendanalyses moeten worden uitgevoerd om de effectiviteit van de genomen maatregelen te bewaken

Conno de Ruyter

De heer Conno de Ruyter gaf als laatste spreker een samenvatting over de huidige stand van het Keurmerk PlaagdierManagementBedrijven (Keurmerk PMB). De heer de Ruyter is verbonden aan het kantoor van Brabers uit Den Haag en als associationmanager betrokken bij dit keurmerk. De Ruyter is betrokken geweest bij de opstelling van een certificatiesysteem voor de agrarische bedrijven over het gebruik van bestrijdingsmiddelen zoals genoemd in de Gewas Beschermings Wet (GWB). Nadat dit systeem in de jaren 2006-2010 was opgezet, is het Algemeen Verbindend Verklaard door de overheid. Er is een grote overeenkomst tussen de Biociden richtlijn en de GWB en de expertise verkregen door de Ruyter kan dan ook van groot nut zijn voor onze branche bij de invoering van dit keurmerk.

Het Keurmerk PMB is bedoeld om de veiligheid voor mens en dier te verhogen, de kwaliteit van de dienstverlening te waarborgen, meer de nadruk te leggen op Integrated Pest Management (IPM) en om zelfregulerend te werken binnen de branche. De gevolgen van het keurmerk zijn dat het imago van de branche wordt verbeterd evenals het bedrijfsresultaat, dat er meer duidelijkheid komt over de rol tussen opdrachtgever en opdrachtnemer, er beter ingespeeld kan worden op de verschillende hygiëne codes en dat er toezicht komt vanuit de branche zelf.

Het keurmerk bevat eisen ten aanzien van:

- Kwaliteitsmanagement (algemene eisen, conform wetgeving, documenten registraties)
- Directieverantwoordelijkheid (verantwoordelijkheden en bevoegdheden)
- Management van middelen (personeel, opleidingen, PMB's)
- Realiseren van de dienst (IPM, productinformatie)
- Controle van het keurmerk (Internet- en jaarlijkse audit, steekproeven)

Eind juni 2012 waren er 14 bedrijven gecertificeerd.

Een veel gehoord argument tegen de kwaliteitsnorm is dat de plaagdierbestrijder van zichzelf vindt dat hij het goed geregeld heeft. Veel zaken zoals het vakbekwaamheidsdiploma zijn goed geregeld, maar de kwaliteitsnorm is echter bedoeld als instrument om alle zaken te (waar)borgen die men al goed geregeld heeft. Het vormt een soort bevestiging achter het beleid. Met de kwaliteitsnorm worden de processen, die het meest “in het hoofd zitten” beschreven en dat leidt het tot een beter inzicht. Dat inzicht kan op papier beter aan de klant en de medewerkers worden verkondigd dan wanneer men het “uit het hoofd” moet meedelen. Een kwaliteitsnorm geeft aan dat een proces goed geregeld is volgens de brancheorganisatie, waarop men trots kan zijn en dat bewust naar buiten kan worden uitgedragen.

Verder vertelde de Ruyter over de oprichting van de Stichting Keurmerk PlaagdierManagementBedrijven per 1 januari 2013 (Stichting KMPB). Deze onafhankelijke stichting zal borg staan voor het verder uitbouwen van dit onafhankelijke keurmerk. De voornaamste doelen van deze Stichting zijn:

- Een duidelijke structuur neerzetten
- De boodschap van de stichting en het keurmerk onafhankelijk uitdragen
- Er voor zorgen dat het keurmerk een duidelijk toegevoegde waarde heeft voor de Plaagdiermanagement bedrijven
- Zorgdragen dat het keurmerk een toegevoegde waarde heeft voor zowel de klanten van de plaagdierbestrijdingsbedrijven, als voor de inspectie

Met de voorgenomen plannen is de NVPB weer een stap verder om binnen onze branche de plaagdierbestrijdingsbedrijven te certificeren. Meer informatie hierover en ook over de andere activiteiten van de NVPB zijn te vinden op www.NVPB.org.

NVPB brainstormsessie met de gehele branche

Op 15 oktober jl. vond in het Hotel Van der Valk in Breukelen een brainstormsessie plaats met de gehele plaagdiermanagementbranche. De NVPB heeft het initiatief genomen voor deze bijeenkomst om een beeld te vormen over de wensen en ideeën van de branche en over de rol van een branchevereniging. Het idee voor een brainstormsessie is mede voortgekomen uit overleg met de heer Zuidema, die opmerkingen had geplaatst over het functioneren van een branchevereniging in zijn blog en in een artikel uit Pest Control News (no. 25). In totaal waren 18 NVPB-leden en 17 niet-leden aanwezig.

De discussie werd geleid door Martin van der Bent, voorzitter van de NVPB, en heeft zich toegespitst op de volgende onderwerpen:

- Interactie tussen leden en de branchevereniging
- Contributie
- Keurmerk Plaagdiermanagement

De energieke en soms felle discussie zal naar verwachting een positieve bijdrage leveren aan het te vormen beleid. De belangrijkste punten die aan bod zijn gekomen, worden hieronder weergegeven.

Interactie tussen leden en de branchevereniging

De aanwezigen waren het erover eens dat het bestaan van één branchevereniging in het belang is van de gehele branche. Het bestaan van twee brancheverenigingen naast elkaar kan in de weg staan aan een gedegen belangenbehartiging. Een aantal was de mening toegedaan dat een branchevereniging moet functioneren voor zowel leden, als niet-leden. Dit werd weersproken met de stelling dat een vereniging primair opereert in het belang van haar leden; de leden maken een vereniging immers mogelijk.

Tijdens de bijeenkomst bleek dat veel werkzaamheden van de NVPB achter de schermen plaatsvinden en niet altijd bekend zijn bij de bedrijven. De NVPB zou deze (belangeloze) werkzaamheden beter inzichtelijk moeten maken in haar nieuwsbrieven aan de leden, ten einde meer transparantie te creëren over het gevoerde beleid en begrip voor de tijd die bestuurs- en commissieleden in de vereniging investeren.

In haar overleg met overheidsinstellingen vertegenwoordigt de NVPB de gehele branche. Dit zou volgens diverse aanwezigen onvoldoende gelegitimeerd zijn, aangezien het aantal bij de NVPB aangesloten bedrijven beperkt is. Hiertegenover staat dat de achterban van de NVPB een aanzienlijk gedeelte van de totale Nederlandse omzet die in het plaagdiermanagement wordt gegenereerd vertegenwoordigt.

De aanwezigen bleken een grote behoefte te hebben aan het direct verspreiden van informatie onder individuele bestrijdingstechnici. Enerzijds is het de eigen verantwoordelijkheid van een bedrijf om te bepalen welke informatie onder haar werknemers wordt verspreid, anderzijds is het een gemiste kans wanneer nuttige informatie binnen een bedrijf niet verder wordt verspreid.

Contributie

Nadat Van der Bent een algemeen overzicht had gegeven van de lasten van de vereniging en mogelijke grondslagen voor het berekenen van contributie, ontstond hierover een uitgebreide discussie. Door een aantal – met name kleine – bedrijven werd het signaal afgegeven dat de hoogte van de contributie in de weg staat aan een lidmaatschap van de NVPB. De reden voor de hoge contributie ligt in de keuze van de NVPB voor een kwalitatief hoogwaardige vereniging. Dat brengt kosten met zich mee, maar deze kunnen beperkt blijven wanneer sprake is van een grote vertegenwoordiging. Daarnaast kan een hogere efficiëntie bijdragen aan lagere kosten.

Met betrekking tot de grondslag voor het berekenen van de contributie werd de huidige berekening ter discussie gesteld. Op dit moment is de hoogte van contributie omzet gerelateerd, maar de NVPB staat open voor andere grondslagen. Uit de zaal kwam het voorstel om verschillende categorieën te hanteren:

- Categorie A: tegen betaling van een lagere contributie zouden leden informatie ontvangen, maar geen stemrecht krijgen;
- Categorie B: deze categorie omvat categorie A, aangevuld met het stemrecht;
- Categorie C: deze categorie omvat categorie B, aangevuld met de certificeringsverplichting.

Aan deze systematiek zitten voor- en nadelen hetgeen nog verder afgewogen moet worden. Het bestuur van de NVPB zal dit nader onderzoeken. Toch blijft bij een aantal aanwezigen de opvatting bestaan dat ook moet kunnen worden gevarieerd in contributie op basis van omzet of het aantal werknemers van een bedrijf. Met betrekking tot de betrouwbaarheid van de omzetgegevens is aangegeven, dat deze gegevens uitsluitend inzichtelijk zijn voor het secretariaat in de rol van vertrouwenspersoon of trustee. Het secretariaat garandeert vertrouwelijkheid en dat de gegevens zeker niet kunnen worden ingezien door derden, zoals bestuurs- en commissieleden. Het is (o.g.v. de Mededingingswet) niet toegestaan om dergelijke commercieel gevoelige informatie tussen (potentieel) concurrerende bedrijven uit te wisselen.

Keurmerk Plaagdiermanagement

Per 1 januari 2013 wordt het Keurmerk Plaagdiermanagementbedrijven (Keurmerk PMB) ondergebracht in een aparte stichting waardoor ook niet-NVPB leden zich kunnen certificeren. Wanneer het Keurmerk PMB is behaald, worden jaarlijks audits uitgevoerd bij de gecertificeerde leden om te controleren of volgens het Keurmerk wordt gehandeld. Bij overtreding van de norm zullen sancties worden opgelegd.

De vereniging NVPB heeft met haar leden afgesproken – via de lidmaatschapsvereisten – om het Keurmerk Plaagdiermanagement (Keurmerk PMB) te behalen. Hiervoor is gekozen vanuit de gedachte dat de gehele achterban van de NVPB kwaliteit hoog in het vaandel heeft staan en is gebaat bij een keurmerk dat is gebaseerd op objectieve kwaliteitseisen. Een toehoorder gaf aan dat certificering alleen is weggelegd voor de grotere bedrijven en dat de Kwaliteitsnorm is geschreven voor grote ondernemingen. Van der Bent reageerde hierop door te stellen dat het de bedoeling is van de NVPB om een groot draagvlak te creëren (voor zowel de vereniging als het Keurmerk PMB) en dat daarbinnen absoluut ruimte is voor kleine bedrijven. Voor kleine bedrijven geldt dan ook dat zij niet aan alle onderdelen van de kwaliteitsnorm behoeven te voldoen. Dat het Keurmerk PMB ook door kleine bedrijven kan worden behaald, is overigens al gebleken.

Overige aandachtspunten

Tijdens de brainstormsessie is een aantal punten besproken die niet onder de hiervoor vermeldde onderwerpen vallen. De belangrijkste overige aandachtspunten volgen hieronder.

WGGA

Diverse aanwezigen hebben hun zorgen geuit over de handhaving door de Inspectie voor Leefomgeving en Transport (ILenT) op de gebruiksaanwijzing voor biociden. In de zaal bestaat overeenstemming over het feit dat de NVPB goed is toegerust om de problematiek rondom het WGGA in kaart te brengen en te bespreken met de overheid. De kennis van de bij de NVPB aangesloten leveranciers kan hiervoor worden ingezet.

Preventie

Van opdrachtgevers wordt verwacht dat zij steeds meer preventie- en weringsmaatregelen nemen. De NVPB zou meer kunnen benadrukken dat het plaagdiermanagementbedrijf hierin een adviserende rol dient te spelen. Daarnaast zijn de opleidingen voor bestrijdingstechnici van een steeds hoger niveau. Dit zou onder de aandacht van de overheid moeten worden gebracht.

Een gezamenlijke aanpak binnen de brancheorganisatie is noodzakelijk voor het overbrengen van een boodschap aan de politiek. De NVPB zal zich zo moeten opstellen dat de gehele branche zich kan herkennen in de standpunten van de organisatie. Op deze wijze wordt het draagvlak verbreed en kan beter een vuist worden gemaakt richting de overheid.

Terugkoppeling van beleid

Het bestuur zal de wensen en ideeën die zij heeft opgedaan tijdens de brainstormsessie in overweging nemen. Gedurende de maand november zal zij zich beraden over het te voeren beleid voor de komende periode. In dit proces zal de dialoog worden gezocht met zowel leden als niet-leden van de NVPB. De verwachting is dat in december het beleid en de doelstellingen voor de komende periode aan de branche worden gecommuniceerd.

Samenvatting

Op basis van het voorgaande kan worden geconcludeerd dat het belang van één vereniging door alle aanwezigen wordt ingezien. Meer transparantie richting leden, interactie met de leden, (financiële) toegankelijkheid voor kleine bedrijven en aandacht voor diverse inhoudelijke punten zal de bereidheid van bedrijven om lid te worden van NVPB doen toenemen. In december zal de NVPB het beleid en de doelstellingen voor de komende periode terugkoppelen.

Samenwerking met de NVPB, teleurstelling of niet?

In hotel Van der Valk in Breukelen heeft maandag 15 oktober een bespreking plaatsgevonden tussen het bestuur van de NVPB, zijn leden en niet-leden maar branchegenoten, om te praten over samenwerking. Het overleg was na aanleiding van de reactie van Richard Zuidema en zijn collega's naar zijn blog. In Pest Control News no 25 is een artikel daarover te vinden. Op de blog van Zuidema hebben een kleine 70 kleinere en wat grotere bedrijven gereageerd.

Op de bijeenkomst met de NVPB waren slechts 18 bedrijven aanwezig die gereageerd hebben op de blog. Zuidema bedankt dan ook de bedrijven voor hun aanwezigheid om te discussiëren met het bestuur en de leden van de NVPB.

Al voor de bijeenkomst in Breukelen had Zuidema reeds een gesprek gehad met enkele bestuursleden. Uit die gesprekken kwam naar voren dat verschillende zaken beter kunnen en dat het bestuur dat ook gaat doen. Op de bijeenkomst in Breukelen kreeg hij meer het idee dat het bestuur zei "we zullen kijken wat we kunnen doen" en dat men de boot wat meer afhield. Zuidema benadrukt dat er werkelijk wat moet gebeuren.

Een aantal zaken die volgens Zuidema aangepast zouden moeten worden zijn:

- Het lidmaatschap van de NVPB moet veranderen
- De contributies moeten worden aangepast
- Er zouden een drietal soorten lidmaatschappen moeten komen: Een lidmaatschap waar je alleen maar informatie krijgt, een lidmaatschap waarbij je ook mag stemmen en een plus- abonnement, maar dan moet het bedrijf wel gecertificeerd zijn.
- De NVPB moet toegankelijker zijn voor en naar zijn leden
- De NVPB moet zich meer met beleidszaken op het politieke gebied bezig houden
- Zuidema heeft de indruk dat verschillende partijen in de NVPB zitten meer om hun eigen belangen te behartigen dan de belangen voor de gehele branche. Wanneer de NVPB uniform en meer branche gericht te werk zou gaan, kan daadkrachtiger worden opgetreden als tegenpartij van de overheid.

Zuidema hoopt dat de NVPB spoedig op bovengenoemde punten terugkomt anders overweegt hij samen met collega bedrijven alsnog een nieuwe vereniging op te richten. Zijn doel is dan dat zo'n vereniging daadkrachtig zal optreden tegen de overheid die volgens hem niet is gebaat bij een verdeelde vereniging die voorgelicht wordt door personen die volgens hem niet praktisch gericht zijn.

INTEGRATED PEST MANAGEMENT

In 2009 heeft het toenmalige Ministerie VROM, de Taskforce Plaaagdierbeheersing in het leven geroepen. Reden van de oprichting was de vaststelling van resistentie bij knaagdieren in Nederland. De oorzaak werd gedeeltelijk toegeschreven aan de kwaliteit van de uitvoering. Dit was voor het ministerie reden, om de eisen aan de opleiding tot Bestrijdingstechnicus Plaaagdieren en Houtrotverwekkende Schimmels (BT) te verhogen. Resultaat is dat het begrip Integrated Pest Management (IPM) een prominente plaats zal krijgen in de opleidingen en nascholingen.

Dat het concept van IPM beter wordt verankerd in de wetgeving, wordt uiteraard toegejuicht door het KAD. Maar wat is IPM precies? Wat zijn de sturende concepten achter IPM? Hoe is het ontstaan? En hoe wordt het in de praktijk geïmplementeerd?

Een veel gehoorde uitleg van IPM in de praktijk is:

“Het uitvoeren van bestrijding zonder gebruik te maken van chemische bestrijdingsmiddelen”.

Natuurlijk heeft IPM met terugdringen van biociden (bestrijdingsmiddelen) te maken. Het is echter meer een gevolg of resultaat dan dat dit per definitie het doel is. Zo is op lange termijn ook kostenbesparing en vermindering van dierenleed één van de positieve resultaten van toepassing van IPM.

Eén ding is in ieder geval duidelijk: het concept van IPM wordt niet door iedereen begrepen en dit reflecteert zich in de praktijk. Niet alleen bij bestrijders, maar bijvoorbeeld ook bij particulieren, ambtenaren en opdrachtgevers.

Om antwoord te geven op bovenstaande en andere vragen bereidt de redactieraad van Dierplagen Informatie momenteel een themanummer voor, dat in zijn geheel zal worden gewijd aan Integrated Pest Management. Het concept van IPM zal nader worden toegelicht. Maar, niet geheel onbelangrijk, zal daarnaast tevens aandacht worden besteed aan de toepassing van het IPM concept in de praktijk.

OPROEP

Het IPM-Themanummer zou niet compleet zijn wanneer de positieve en/of negatieve ervaringen van praktijkmensen zouden ontbreken. Graag ontvangen we daarom uw bijdragen:

- Over uw visie op IPM.
- Met uw ideeën over traditionele ongediertebestrijding.
- Met IPM-praktijkvoorbeelden.
- Over valkuilen.
- Met vragen over de toepassing van IPM.

Graag zien we uw reacties per email tegemoet:

jvos@kad.nl.

Naamsvermelding bij uw bijdrage is niet verplicht!

Hier had uw advertentie kunnen staan!

Neem contact op met

joeke@pestcontrolnews.com

Bekijk eerdere edities van Pest Control News:

www.pestcontrolnews.com

Het vak leer je bij het KAD. Waar anders?

Actuele kennis van het vak dierplaaagdierbeheersing doe je op bij het enige onafhankelijke instituut in Nederland waar sinds vele jaren alle kennis over plaaagdieren wordt vergaard en gebundeld: het Kenniscentrum Dierplagen te Wageningen. Daar krijg je informatie die eerlijk is, voorlichting die betrouwbaar is en daar ontmoet je de echte ervaringsdeskundigen.

KAD-Opleidingen staat garant voor veelzijdige, vaktechnische opleidingen, gericht op de hedendaagse praktijk van plaaagdierbeheersing. In het royaal uitgeruste KAD Trainingscentrum komt de theorie tot leven en krijgt de cursist alle ins en outs van het vak én de benodigde vaardigheden onder de knie.

OPLEIDINGEN

- ▶ Leerling bestrijdingstechnicus (starters)
- ▶ Bestrijdingstechnicus (allround)

- Terugkomdagen
- Tussentijdse toetsing
- EVM-erkend

CURSUSSEN

- ▶ Bestrijdingsdeskundige (verdieping)
- ▶ Houtbescherming (specialisatie)
- ▶ Flora- en faunawet (toepassing)
- ▶ Vleermuizen (Min. LNV)
- ▶ Steenmarter (Min. LNV)

NEEM CONTACT OP MET KAD-OPLEIDINGEN

Vadaring 81, 6702 EB Wageningen
Postbus 350, 6700 AJ Wageningen
Tel. (0317) 41 26 72, Fax (0317) 41 45 95
www.kad.nl E-mail: info@kad.nl

PLAAGDIERMANAGEMENT: PROBLEEM OF KANS?

Rondom de plaagdierbeheersingsbranche zijn er veel zaken die onze aandacht vragen. Hieronder staan een paar genoemd:

Biocidenrichtlijn wordt vervangen door de Biocide Directive (september 2013).

- Het niet meer toelaten van concentraten, en de mogelijke gevolgen daarvan.
- Duurzaamheid en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO).
- Integrated Pest Management (IPM) als onderdeel van certificaten en als onderdeel van de toekomstige vakbekwaamheids eis.
- De wetgever wil dat de branche op een hoger niveau komt.

Kortom, veel invloeden, veel te doen en veel kansen!

De opdrachtgevers hebben ook invloed op de markt. Dit komt deels door een laag kennisniveau van de materie bij de opdrachtgevers en deels door een beperkt budget.

De vraag is hoe wij daar als branche mee om moeten gaan. Illegale contracten zijn ongewenst en zullen op de langere termijn geen gezonde branche opleveren, met een mogelijk negatieve prijspiraal. De uitdaging is anders en innovatief om te gaan met de vraag vanuit de markt. Kortom andere producten voor andere vragen.

De ontwikkeling van elektronica en de inzet van informatietechnologie kan een grote invloed hebben op de toekomst. Dit is een ontwikkeling die ook zichtbaar wordt op andere werkerreinen. Wethandhavers willen op afstand waarnemingen uit kunnen lezen en op basis van deze data besluiten of er wel of niet gehandhaafd of geïnspecteerd zou moeten worden.

musca
Onderdeel SPA Groep

SPA GROEP

Nascholing

Opleiding

Partner in

Full service concept

plaagdier-beheersing

Inspectie / audits

Organisatie ontwikkeling

Kwaliteitsondersteuning

www.musca.nl

SPA
Stichting
Professionele Arbeid

SPA
Opleiding, Instructie
en Praktijkbegeleiding

SDO
Specifieke Deskundigheid
Opleidingen

opor
Organisatie Ontwikkeling
en Training

musca
Ontwikkeling,
Organisatie & Advies

Biociden ja of nee?

Er is veel gaande rondom de inzet van biociden en de vraag is of dit wel binnen wettelijke kaders gebeurt. Handhaving en sancties is een actueel thema.

Plaagdierbestrijding is een onderdeel van plaagdierbeheersing, dit wordt bevestigd door de uitgangspunten van het IPM concept waarin "het reduceren tot een acceptabel niveau" (bestrijden dus) een onderdeel van de systeemaanpak is.

Daarom is het vak plaagdierbeheersing erg breed. Men dient te beschikken over kennis van:

- Diersoorten.
- Bestrijdingen en bestrijdingstechnieken.
- Risico's die plaagdieren met zich meebrengen.

Deze expertise zorgt er voor dat er inzicht is in de risico's van plaagdieren maar ook inzicht is in beheersmaatregelen en de inzet van biociden.

De huidige en toekomstige wetgeving hebben als uitgangspunt dat biociden minimaal ingezet mogen worden. In de praktijk wordt nu gesteld dat biociden alleen ingezet mogen worden als alle andere methodes gewogen zijn en er maatregelen genomen zijn om herbesmetting te voorkomen. Het afwegen van alternatieven is overigens ook een belangrijke expertise binnen ons vakgebied.

Er zijn ook situaties denkbaar dat inzet van biociden, minder risico's geven en minder belastend zijn vergeleken met het niet-inzetten van biociden. De vraag is nu of dit bij het veranderen van regelgeving ook zo verwoord zal worden.

IPM

In de nieuwe vakbekwaamheid zal IPM een verplicht onderdeel worden. Redenen hiervoor zijn divers, maar de uitgangspunten passen in ieder geval bij de manier waarop risico's beheerst worden.

Een probleem met plaagdieren volgens IPM aanpak benaderen zou ideaal gezien het volgende moeten opleveren op een bepaalde plek:

- Bekendheid met het gedrag van de plaagdieren.
- Bekendheid met de te nemen preventieve maatregelen.
- Bekendheid met de risico's van gebruik van biociden.

Op dat moment kan pas bepaald worden welke preventieve maatregelen genomen moeten worden, welke bestrijdingsmethodiek(en) en -middelen het beste resultaat zullen opleveren met minimale risico's. Het is van belang kennis te hebben van alle factoren die te maken hebben met bestrijdingen, deze kennis kunnen toepassen en de bevindingen kunnen overbrengen aan anderen c.q. de opdrachtgever.

Opleidingen

Of het nu om bestrijden van overlast (met of zonder de inzet van biociden), of het adviseren van preventieve maatregelen gaat: toegepaste praktische kennis bepaalt het succes.

Uiteraard zijn hiervoor opleidingen noodzakelijk. Maar ook praktijktrainingen zoals het uitvoeren van inspecties conform voedselveiligheidseisen en IPM in de dagelijkse praktijk. Bovendien moet voldaan worden aan veiligheidseisen. Al dit soort zaken zullen een rol spelen in het met succes beheersen van plaagdieren.

Naast het feit dat de plaagdierbeheerser uiteraard over alle kennis dient te beschikken, zal ook de opdrachtgevers een minimale kennis van zaken moeten hebben om de juiste beslissingen, samen met de uitvoerend plaagdierbestrijder, te kunnen nemen.

Musca kan opleidingen tot het verkrijgen van deze kennis verzorgen.

Om deze (en andere) cursussen optimaal te kunnen geven, bouwt Musca op dit moment aan het Musca plaagdieropleidingscentrum, met een verwachte ingebruikname januari 2013.

Theorie en praktijk onder een dak en in relatie met elkaar! Musca heeft als onderdeel van de SPA-groep toegang tot veel andere, relevante expertise zoals communicatie, productveiligheid, veiligheid etc.

Raadpleeg onze website voor nieuws rondom opleidingen, onafhankelijke inspecties, workshops, begeleiding bij tenders en andere diensten die wij kunnen leveren. www.musca.nl of neem contact met ons op via 0172 - 200 000

AGENDA 2013

DATUM	CURSUSSEN/CONGRESSEN/BEURZEN	ORGANISATIE / WEBSITE	PLAATS
24 - 28 februari	AMCA Annual meeting	http://www.mosquito.org	Atlanta
6 - 7 maart	Deinfectando ANID conference/exhibition	anid@disinfestazione.org	Rimini
19 - 20 maart	KillgermRIWA Infodagen 2013	KilgermRIWA	Apeldoorn / Gilze Rijen
10 - 11 april	PestEx 2013	BCPA (www.pestex.org)	Londen
9 - 12 september	First Euroasian Pest Management Conference	www.pestmanagement.su/english	Moskou
23 - 26 oktober	Pest World 2013	NPMA (www.npmapestworld.org)	Phoenix
20 - 23 juli 2014	International Conference on Urban Pests	http://www.icup.org.uk	Zurich
7 november	PestTech 2012	www.pesttech.org.uk	Birmingham
14-16 november	FAOPMA 2012	www.parasitec.org	Parijs

Na een lang en historisch verblijf aan de Schapenweide te Breda gaat Riwa Nederland aan het einde van dit jaar verhuizen. Door het samengaan met Killgerm Benelux in juli 2011 was het voor Riwa niet meer noodzakelijk om zowel een kantoor als magazijn te hebben. We hebben besloten om Breda te gaan verlaten en een kleiner kantoorpand in Gilze te betrekken. Na een drukke periode van voorbereidingen maken wij als KillgermRiwa ons dan ook op om halverwege december te verhuizen naar onze nieuwe locatie in Gilze.

Vanaf 01 januari 2013 zal KillgermRiwa volledig operationeel zijn vanaf het nieuwe adres.

Nieuw bezoekadres:
KillgermRiwa
 Nieuwstraat 51A
 5126 CB Gilze

Alle telefoon, fax en email adressen blijven gelijk.

Wij vragen u hierbij om al u contact gegevens van Riwa te wijzigen in de nieuwe gegevens van KillgermRiwa.

Vanaf 01 januari 2013 a.s. zal er niemand meer aanwezig zijn op het adres aan de Schapenweide 6 te Breda. Zowel het kantoor als magazijn is dan daar niet meer in gebruik.

Alle logistieke handelingen worden geheel vanaf januari 2013 vanuit onze locatie in Turnhout verzorgd. Geheel 2012 verzorgen wij al voor 90% het logistieke gedeelte vanuit Turnhout, dus dit is niet geheel nieuw.

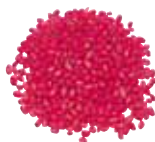
Rodilon® tegen knaagdieren in gebouwen

Rodilon®

- Ter bestrijding van bruine ratten, zwarte ratten en huismuizen
- Inzetbaar in woningen, bedrijfsgebouwen, opslagplaatsen, dierverschillen, enz.
- Succesvolste werkzame stof

Wheat Tech

Soft Block

Block

Toelatingsnrs. 13515N, 12966N en 10423N - Rodilon bevat 0,0025% difethialon.
Rodilon is een geregistreerd handelsmerk van Bayer.

Gebruik biociden veilig. Lees altijd het etiket en de productinformatie vóór gebruik.
Voor verdere productinformatie, zie www.pestcontrol-expert.com

Advion® Mieren Gel

Geregistreerd in Nederland!

Advion mierengel bestrijdt mieren, bijvoorbeeld:

- Tuinmier (*Lasius niger*)
- Pharao mier (*Monomorium pharaonis*)
- Argentijnse mier (*Linepithema humile*)
- Geest mier (*Tapinoma malenocephalum*), etc.

Zeer aantrekkelijk en smakelijk, kleurloos, geurloos en niet-vlekkende formulering

Enmaal door de mier opgenomen wordt door bioactivering van de mier er een fataal effect gecreëerd.

Registratie voor zowel binnen als buitengebruik

Individuele mieren consumeren het lokaas, gaan terug naar het nest en besmetten de overige mieren.

Invloed op alle levensfasen van de belangrijkste mierensoorten

Werkzame stof 0.05%
W/W Idoxacarb

Ervaar de innovatieve mieren controle

EXCLUSIEF BESCHIKBAAR VIA

Killgerm RIWA
www.killgermriwa.com

GEBRUIK BIOCIDEN VEILIG. LEES ALTIJD EERST HET ETIKET EN HET VEILIGHEIDSGEGEVENSBLAD VOOR GEBRUIK.